

αρχαιολογικά

Παρόραμα τεύχους 50

Από αβέβαιά μας, στη σελ. 22, παρ. 2, σειρά 11, παραλέιψθε μέρος του κειμένου. Για την καλύτερη κατανόησή του δίνουμε ολόκληρη την παράγραφο:

...Η διαδόθηση των οικισμών, από την άποψη της σπουδαιότητάς τους, θα μπορούσε βέβαια, σε μια πρώτη σχηματική προσέγγιση, να σημανεί δορυφορική εξάπτωση των μικρότερων από τους μεγαλύτερους, ενώ η άμεση γεννίσια (βλ. Ιδιαιτέρως δύομετροις οικισμούς) υποδηλώνει ευρυκία συντήρησης. Ουτόσοις η απόλυτη πολιτισμική ομοιωτήση απ' όπου σ' ακρί την προϊστορίαν δεν προδιδέσει και απόλυτα ευρυκίες ενδομηλανικές σχέσεις. Με αυτό το καπιτικό αναρτήσατε λοιπόν κονείς εύλογα στην έχουση της Πολιάρχης υψηλής αποκλειστικά και μόνο για απειλές από τη μεριά της θάλασσας.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΕΜΑΕΤ: Η Αρχαία Ελληνική Τεχνολογία

Ιδρύματος τρόφιμα, από 40 διακεκρίμενά ιδρυτικά μέλη, η Εταιρεία Μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας. (Διευκρινίζεται ότι ο όρος «αρχαία» καλύπτει έως και τους μεταβιωτικούς χρόνους).

Το γενογόνο παρουσιάζει πολλαπλό, επιστημονικό και εθνικό, ενδιαφέρον. Πράγματα, η πιο διαδεδομένη αντίληψη είναι ότι αρχαίοι Έλληνες δεν διεθετούσαν – ίσως δε και «αδιεργούσαν» γι' αυτήν, περιορίζοντας την επιτελγάματα σα εργοτάξια των μηχανισμών της ζωής τους (π.χ. ομώνυμη, εκθετική, ωραία, ειδικών και κατ' εργασίας έγανγειονάτων στη εργοτάξια των μηχανισμών, κλπ.). Οι εκδηλώσεις αυτές αποσκοπούν όχι μόνο στα νάκυνα γνωστά, στο ευρύτερο κοινό, τη μητριαία καθε κύρωσης και τα προβλήματα τους αλλά και νοητήσιμα στην προστασία τους και στην ένταξή τους στη συγχρονή κοινωνία, πολιτιστική και οικονομική ζωή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Τμήματος του ICOMOS, με τη συμπαράσταση του Διοικούσας Επιτρόπου της Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, αποφάσισε εφέτος τη διοργάνωση, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, του εορτασμού αυτού.

Το Ινστιτούτο προσφέρει να λειτουργεί όλο το χρόνο και να συγκεντρώνει διάδοχους από διεθνούς κύρους εκπαιδευτικά ίδρυματα της Ελλάδας και της εξωτερικού, όπου θα εργάζονται για ορισμένο χρονικό διάστημα στη Σπάρτη, σε προγράμματα που συνδέονται με τον ευρύτερο ελληνικό χώρο. Σπουδαστές από κλαδιά σχετικούς με τους αποκοπούς του Ινστιτούτου (π.χ. καλές, τέχνες, αρχεκτονική, πληροφορική) μπορούν να πραγματοποιούν μέρος των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών ιδιοτυπιών των οποίων μεταπέδει την επιστημονική της παραγάνεια σε πρακτικές δραστηριότητες στην Ελλάδα και τη Βενετία - Τρίκαλα χρόνια μεταξύ 1964-1994).

διαφέροντα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας).

Ανάμεσα στους αποκοπούς της Εταιρείας περιλαμβάνεται και η διάσωση, συντήρηση και ανάδειξη των μνημείων της αρχαίας τεχνολογίας.

Η Εταιρεία προσευμένει μια σειρά από εκδηλώσεις, όπως: α) Προβολές τανύων σχετικών με ποικίλα θέματα αρχαίας ελληνικής τεχνολογίας, β) Διαλέξεις, γ) Σχολικούς διαγωνισμούς, δ) Συμμετοχή σε αντίστοιχα ερευνητικά προγράμματα, κλπ.

Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται από Βαρυπρόεδρος Γ., Κακαβιάνος Ιωνή Ε. (Αντιπρόεδρος), Κορρές Μαν., Λάζαρος Χ. (Γεν. Ραρμάτερ), Σάρκκας Ι., Σαντούλας Α., Τάσος Θ. (Πρόεδρος).

Η έδρα της ΕΜΑΕΤ είναι στη Εθν. Μ. Πολυτεχνείο, στην πληροφορίες, τηλ. 36.24.840 (κα Μαντά).

μπορεί κανείς να πάρει στην παροκάτω διεύθυνση:

O.R.G., c/o Sue Anderson, 2 Rosemary Lane, New Buckenham, Norfolk, NR16 2AZ, UK.

Διμήτρη Μυλωνά

Ζωοφρακολόγος

Ινστιτούτο Σπάρτης

Οι σύγχρονες τεχνολογίες πρέπουν καθημερινά νέα μέσα και τρόπους έρευνας για την Αρχαιολογία. Η Σπάρτη συνδέεται το παγκόσμια γνωστό ονόμα της με πιλότιο Βιζυηνών και κλασικών Αρχαιοτήτων σε μικρή απόσταση.

Οι αποκοποί του Ινστιτούτου Σπάρτης που ιδρύθηκε πρόσφατα είναι αποκλειστικά πολιτιστικοί και κοινωνικοί. Ειδικότερα, το Ινστιτούτο έχει αποστολή να συμβάλει στην πρόσδοση της ευρύτερης περιοχής του και στην εκπαιδευτική και πολιτιστική επικοινωνίας Ελλάδας και εξωτερικού. Αποβλέπει στην ενδημάρυνση της καλλιτεχνικής και πολιτισμοκής συνεργασίας με άλλες χώρες, την εισροή προηγμένης τεχνογνωσίας στην Ελλάδα και την προβολή του ελληνικού πολιτισμού ανά τον κόσμο.

Με την εκπαιδευτική και ερευνητική προγράμματα που ινστιτούτο που διεργάζεται σε διανοτήτες των συγχρονών τάσεων της τεχνολογίας και των καλών τεχνών να συμβάλλουν στη μελέτη, διατήρηση, σχεδιασμό και διαδιμορφωση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Τα προγράμματα αυτά και οι εκάστοτε πρακτικές εργασίες και κατασκευές που θα ακολουθούνναν περιορίζονται στη διενθύνοντα προσφοράτορες μέσω (εκθέσεως, δημόσιες, εραρχόμενο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά πολιμένου κλπ.).

Το Ινστιτούτο προσφέρει να λειτουργεί όλο το χρόνο και να συγκεντρώνει διάδοχους από διεθνούς κύρους εκπαιδευτικά ίδρυματα της Ελλάδας και της εξωτερικού, όπου θα εργάζονται για ορισμένο χρονικό διάστημα στη Σπάρτη, σε προγράμματα που συνδέονται με τον ευρύτερο ελληνικό χώρο. Σπουδαστές από κλαδιά σχετικούς με τους αποκοπούς του Ινστιτούτου (π.χ. καλές, τέχνες, αρχεκτονική, πληροφορική) μπορούν να πραγματοποιούν μέρος των προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών ιδιοτυπιών των οποίων μεταπέδει την επιστημονική της παραγάνεια σε πρακτικές δραστηριότητες στην Ελλάδα και τη Βενετία - Τρίκαλα χρόνια μεταξύ 1964-1994).

Οστεο-αρχαιολογία

Έχει πρόσφατα δημιουργηθεί στην Αγγλία ομάδα μελέτης αρχαιολογικών στοιχών ανθρώπων και ζώων. Η ομάδα αυτή αναμένεται οικδός Οστεο-αρχαιολογικής Έρευνας (Osteoarchaeological Research Group, O.R.G.) και έχει αποκεί με φέρεται σ' επαγγελματικές μέθους τρηματογραφίας από περιοδικούς και τακτικούς συναντηστικούς, όπου δύο ασχολούνται με τη μελέτη αρχαίων στοιχών. Το περιοδικό της ομάδας έχει τίτλο ORGAN και εκδίδεται κάθε Αύγουστο. Νοέμβριο, Φεβρουάριο και Μάιο. Για δύοσα θέλουν να γίνουν μέλη, η συνδρομή είναι τρεις λίρες Αγγλίας. Περισσότερες πληροφορίες

αρχαιολογικά

στις διευθύνσεις:
Πληροφορίες: Ινστιτούτο Σπάρτης.
Γραφείο Σπάρτης:
Καν. Πλωματούγου 86, 231 00 ΣΠΑΡΤΗ
Τηλ. 0731-28878 / 0731-28184

Γραφείο Αθηνών:
Βασ. Αθηνών 86, 115 28 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 01-77770477

Carnegie Mellon University
STUDIO for Creative Inquiry, CFA 111
The Sparta Institute Program
Pittsburgh, PA 15213, USA
Tel. 001 (412) 268-3454
Fax: 001 (412) 268-2829

Το Πλαίσιο

Πρωτότυπο και σημαντικό θέμα πραγματεύεται στο John Farrell στο Ενημερωτικό Διάτημα του Ιδρύματος Getty: Το ρόλο των πλαισίων στα έργα τέχνης. Συχνά οι κορινθίες περνούν απαρτήτηρες, αλλά από τα ταριχότερα στο έργο που πλαισίωνται, πληγύνουν το μάτι. Όταν όμως το πλαισίο αναγένεται το ίδιο στα έργα τέχνης, αποτελεί σημπλήρωμα, αναδεικνύοντας αιωνιάτο το έργο.

Βράβευση δημοσιογράφων περιβάλλοντος και πνευματικού μημόσυνου Κ. Καλλιγά

Στις 13 Απριλίου η «Ελληνική Εταιρεία» για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτισμικής λογοτεχνίας οργάνωσε πνευματικό μημόσυνο προ την τοπικούς ιεράρχους

Καν. Καλλιγά, επί δεκαετίες συνεργάτη του «Βίτσα», της «Καθημερίνης» και του «Αντί», οποίος, εκτός αλλων υπήρξε από τους πρωτοπόρους που προσπάθησαν να ευαισθητοποιήσουν το κοντό στενό δέματα προστασίας του φυσικού και κυρίως, του ιστορικού περιβάλλοντος. Ο Καλλιγά, έγραψε και κύρια άρθρα εφημερίδων, μετεξύ των οποίων ορισμένα μπορούν, πλέον, να θεωρηθούν «κλασικά» στο είδος τους. Τέτοιο κύριο άρθρο δημοσιεύθηκε στην «Καθημερίνη» της 6-9-1980, για τη περιώνυμη θέμα του δρυμού που περνά μέσα από την Αράχωβα. Έχει καταγράψει μία κατάσταση πνευμάτων και μία κακοδιανοία, που μέχρι σήμερα παραμένουν αναλόδωτες.

Το θέμα αυτού σημπλέκεται αιώνις φέτος μά, τουλάχιστο, δεκαετετάρια εκκρεμότητας, και το Σωμάτιο της Επικρατείας Εναρδιάσσει την άλητη πόθενση στις 23 Μαρτίου, επι αίτησην ακριβώνων της Ελληνικής Εταιρείας, του Συλλόγου Αρχετεκτόνων και κατόκινων της περιοχής. Κα θα ακριβώς τις αποφάσεις των κ. Κατσιδάνην και Αχ. Καραϊσαλή, με τις οποίες τροποποιήθηκε τόσο πολαιστήρεται απόφαση της Α. Τρίτης δύο και την ισχύουσα νομοθετικά καταστάση [Γεν. Πολεοδομικό Σχέδιο], ώστε ο εθνικός δρόμος προς Δελφούς να μη περάσει από το κέντρο του οικισμού, με κατεδάφιση 50 παραδοσιακών σπιτιών και πλατειών. Το ίδιο δικαστήριο είχε απορρίψει,

το 1986, αίτηση ακυρώσεως του Δήμου Αράχωβας κατά της απόφασης Τρίτης. Την ίδια μέρα η Ελληνική Εταιρεία βράβευσε τον καθηγητή την κ. **Αθηνά Καλογεροπούλου**, αρχαιολόγο και δημοσιογράφο παπαία της «Ελευθερίας» και από το 1974 της «Καθημερίνης», για την προσφορά της στην προάσπιση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, με άρρενα εμπειροτατισμένα και μαρτυρικά, όπως και τον διατάραντο και δημοποιητικό κ. **Niko Zalokliris**, για την μέχρι σήμερα προσφορά του σε δέματα φυσικού περιβάλλοντος, με αιφερτά ποιητικά έργα της Αγίας*, όπου για πρώτη φορά στον αθηναϊκό Τύπο και με δική του πρωτοβουλική ειδική σελίδα για τα οικολογικά θέματα. Τέλος, βραβεύτηκε ο κ. **Στέφανος Ιωαννίδης** διευθυντής και εκδότης της περιοδικής μας, σχέδιον, των «Θρακικών Χρονικών», για την από εκεί προσφορά του σε δέματα περιβάλλοντος της Θράκης. Σε όλο σχεδόν μας γράφουμε για την τύχη αυτού του περιοδικού.

Β.Κ.Δ.

Επιστροφή αρχαίων

Στις 11-4-94 έβρασαν στην Αθήνα από το Περήφ τη δυτική Αυστραλίας οι τρεις επιγραφικές στήλες, οι οποίες, μέσω του Πλανητηρίου της Αυστραλίας, είχαν περιελθεί στην κατοχή των προσδιοίκων μας αρχών για τη φύλαξή τους. Τα αρχαία έργα προέρχονται από την Κρήτη και τα δύο από αυτά ανήκουν στην ουλούπο του Μουσείου Ηράκλειου. Οι στήλες είχαν πάρει μαζί του, φεύγοντας από την Ελλάδα, Αυστραλός, που είχε λάβει μέρος σε συμμαχικές επιχειρήσεις του Β' Παγκοσμίου πολέμου.

Σημαντική επιγραφή

Παραδόθηκε στην ΚΕ Εφορεία Π.Κ.Α. από τους ιδιώτες πατέρα Βιβί. Μητρωπάτη και τον Μύρωνα Αρεάτη λίγην επιγραφή, που αποτελεί το πρώτο μέρος συνθήκης συμμαχίας, η οποία υπογράφτηκε μεταξύ των πάλεων της Δυτ. Κρήτης Πολυρρήνιας και Φαλάρασσας, πιενάνθηκαν στις αρχές του ζωύι αιώνα Ρ. π. με εγγυτείς Λακεδαιμονίους. Αντίγραφο της συνθήκης περιβάλλοντος από την περιοχή ανώνυμη στο Δικυντινό, χωρίς να έχει καταστεί δυνατό να διαβαστεί πέρα από τους πρώτους στίχους. Το τυρινό εύρημα είναι αναγνώρισμα και ήρη μελετάται.

Βασικότερο ναυάγιο

Η Εφορεία Ενολίων Αρχαιοτήτων εντόπισε, χάρη στον φαρδ. Δ. Μαυρίκη, σημαντικό ναυάγιο των Βασιλινών χρόνων στις Βόρειες Στόροδρες, νότια της ήπιας Περιπέτειας. Το ναυάγιο βρίσκεται σε βάθος 30-50 μέτρα και υπολογίζεται ότι περιλαμβάνει πάνω από 5.000 αμφορίες και μία σειράενα γύκαρα. Το φορτίο είναι αυστηρά και βρίσκεται σε εξαιρετική κατάσταση διατήρησης, λόγω των βάθους, ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι το ναυάγιο

βρίσκεται σε αμμώδη βυθό, στοιχείο που δίνει πολλές ελπίδες να βρεθεί και το σκάρι του πλοίου.

Τόσο μεγάλο ναυάγιο από τους βιζαντινούς χρόνους (11ος αι.) δεν έχει βρεθεί μέχρι σήμερα στον ελλαδικό χώρο.

30 Παγκόσμιο Αρχαιολογικό Συνέδριο

Στο 30 Παγκόσμιο Αρχαιολογικό Συνέδριο, οι εργασίες του οποίου θα διεξαγόνται στο Νέο Δελφί από 4 έως 11 Δεκεμβρίου 1994, προσκλήθηκαν οι Ελλήνες επιστήμονες, με τις ανακοινώσεις των οποίων πιστεύουμε πως, αφ' ενός, θα προβληθεί η συνοχή και η συνέχεια του πολιτεύματος των Αγώνων, από τους προϊσταμένους χρόνους μέχρι σήμερα, και αφ' επέρου θα καταδεχθεί ότι τη σύγχρονη Ελλάδα διαθέτει ακινά επιστημονικό δυναμικό, που προστέθη στην πρωτοπορία της Ερενίας.

Από τα οικονομικά στοιχεία που οι οργανωτές του Συνέδριου έβεσαν στη διάθεση των ενδιαφερομένων, προκύπτει ότι η αποτιμώντη δαπάνη έπειρνε το μισό εκατομμύριο δραχμές για κάθε άτομο (δικαίωμα συμμετοχής, ναυάλη, ξενοδοχείο κλπ.), πουσαν πανένας δεν μπορεί να διαβάσει.

Επειδή πιστεύουμε ότι μια δυναμική επιστημονική παρούσα σε ένα παγκόσμιο Forum κρίνεται περισσότερο αναγκαία σήμερα, που πολλές αμφιθίσσεις του ρόλου της Ελλάδας και του πολιτεύματος της εγενόντων προτείνουμε την ανάληψη της δαπάνης της συμμετοχής Ελλήνων συνέδρων από ιδιώτες. Τα ποσά θα συγκεντρώνεται η Αρχαιολογική Εταιρεία: Πανεπιστημίου 22, 106 72 Αθήνα, τηλ. (01) 36 26.042, fax: (01) 36 44.996.

Το περιοδικό ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, συνειδητοποιώντας τη σημασία της ελληνικής συμμετοχής στο Παγκόσμιο αυτό Αρχαιολογικό Συνέδριο, αναλαμβάνει να καλύψει τα έξοδα συμμετοχής ενός συνέδρου.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρχαιολογίας

Την δημιουργία του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρχαιολογίας στην Ελλάδα ζήτησε από τους Ευρωπαίους επίδορους μας ο υπουργός Πολιτισμού κ. Θάνος Μικρούτσικος. Η Ευρώπη και η Πολιτισμική της κληρονομία- στη λαούρινα (Άρηπος), 94).

Παρουσιαστούνται τη μορφή και τους στόχους του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρχαιολογίας, ανέφερε ότι θα λειτουργούν σ' αυτό διάφορα τμήματα. Ανάμεσα στις δραστηριότητές του θα είναι η επιμόρφωση σε μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών εξειδικευμένων επιστημόνων που ασχολούνται με τις επιστήμες της Αρχαιολογίας, της Αρχετεκτονικής (τομέας αναστήλωσης), της Συντήρησης έργων Τέχνης κτλ. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρχαιολογίας θα είναι εξοπλισμένο με Τράπεζα δεδουλεύμαντος, ειδικό τμήμα της οποίας θα παρακολουθεί την εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων των σχε-

αρχαιολογικά

τικών με την προστασία της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Τέλος, επειδήμαντί ότι το σημαντικότερο είναι ότι το Κέντρο θα λειτουργεί σπριζόμενο στην περιφέρεια διευρυνθεί διεπιστημονική συνεργασία, όπως σημαντικός δημόσιος ανταγωνισμός στην παραγωγή συναρφών με την Αρχαιολογία, οπώς είναι η Γεωλογία, η Ανθρωπολογία, η Βιολογία, η Αρχετεκνική κτλ., από τις χώρες μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα συνεργάζονται σε κοινά προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρχαιολογίας.

Βυζαντινή Πέτρα

Σπην Πέτρα της Ιορδανίας, γνωστή για τους σκαλιάζουμενους στη βράχο, λίγο πριν και μετά τη γέννηση του Χριστού, τάφους των Ναβαταίων, η Αμερικανική αποστολή στο Αιμάν αποκάλυψε πρωτοβιβλιανό ναό. Πρόκειται για τρίκλιτη βασιλική, της οποίας οι τοίχοι έχουν συνθετεί σε ύψος 2,70μ. πάνω από το έδαφος.

Δοκός, προσοχή

Ανάμεσα στην "Υδρα" και στη χερσόνησο της Ερμούπολης βρίσκεται το εργαστήριο Διοκτής όπου από χρόνια έχουν επιστημονικές δραστηριότητες και το Φεβρουάριο του '94 η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων πρότεινε την κτιριογέμηση της βάρεως θαλάσσιας περιοχής του νησού προκεμένου ότι διαθέτει το πρώτο ελληνορωμαϊκό ναυαγίου (1975) το οποίο βρέθηκε εκεί. Εξάλλου, είναι γνωστό ότι το νησί κατοικήθηκε από την προϊστορική εποχή έως και τη βιζαντινή. Το εκπληκτικό αυτό νησάκι, με την πλούσια βλάστηση, κινδυνεύει να καταστρέψει γιατί μια επιρρεία αστοντώνδων το αγόρασε και επομένως θα το οικοπεδώνεισε!

Αγία Σοφία

Χάρη σε παρέμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ, απέτρεψε τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας (μνημείου παγκόσμιας κληρονομιάς) σε τζαμί, όπως το επιθυμούσε η τουρκική κυβέρνηση. Ας σημειωθεί ότι τη Σύμβαση της 1972 της ΟΥΝΕΣΚΟ για την πολιτισμική κληρονομιά είχε συνυπογράψει και η Τουρκία.

Γιατί κι εδώ;

Κι εδώ προβλέπεται, δίμας γιατί: το 1988 αρχάσαν οι εργασίες επέκτασης του κτιριού του Μουσείου Μπενάκη με χρήματα από την πρόγραμμα δημιουργιών επενδύσεων, έπακτα κονδύλια από το ΑΟΤΤ. Δημερες, πλήρωτη κληροδότησημάτων. Τέλος, η επέκταση του Μουσείου είχε μπει στο Β' Πλάκετ Ντελάρ. Η επένδυση δήμου της Δαύαντης στη Πλακέτη έγινε με μελεμένο ποσό, γεγονός που δυσχεραίνει την συνέχιση των εργασιών σε ένα από τα πιο αντικείμενα νομιματικά.

Ένα τυποχρεφές σβόνει

Από την «Καθημερινή» πήραμε ετούτη την είδηση: Το φημισμένο τυπογραφείο Νικολαΐδη

Έχει εκδώσω μέχρι σήμερα τη περισσότερη λογοτεχνική έργα της Θεοσολονίκης καθώς και πάλις επιτηματικούς βιβλίους, κλέψεις.

Αυτά ή αλλιώς ιδικτυαίς του κτύπου της θεοσολονίκης, οι οποίες χαρίζουν στη στοιχειώση τα σέξια, γυμνάσια, προκειμένως να νησίσουν σύριγμασις δύος εργάσαντων στο τυπογραφείο, ο Νίκος Νικολαΐδης έχει τιμηθεί το 1983 από την Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων με το Α' βραβείο επιμελένους βιβλίου. Ο Νίκος Χριστοδούλους, παλιός συνεργάτης του τυπογραφείου, απευθείας εκλήγη σε οποιωνδήποτε φορά μπορεί να συμβαλεί στη διάσωση του ιστορικού τυπογραφείου.

Χειρόγραφα

Το Φινιόπωρο του '93 είχε οργανωθεί στη Βενετία σειρά εγκλημάτων με αποτέλεσμα: Βενετία - ένα άλλο Βιζαντίο. Μια από τις εκδόσεις που περιλήμβανε βυζαντινά χειρόγραφα της Μαρκανίσιας Βιβλιοθήκης, συνοδεύονταν από θαυμάσιους κατάλογους, γραμμένους από τον διευθυντή της Μαρίνο Τζόρτζι, ο οποίος κυκλοφόρει μεταφρασμένος στα ελληνικά από τον Αγ. Τσελίκια (έκδοση του ΙΕΤ).

Αρχεία

Ο Δήμος Διδύμου Δράμας αποφάσισε τη διάσωση 28 κτημάτων που χτίστηκαν στη δεκαετία του 1920 και αντικούν σε ιδιωτικές και οποιεσδήποτε άλλη της Ανάτη. Τα κτήματα, ιδιωτικές κατοικίες και καπανδρόθες, φέρουν περιπτέρη εσωτερική και εξωτερική διακόσμηση. Με την ενεργετική επούλη απόφαση του Δήμου Διδύμου, οι ιστορικοί πυρήνες μιας πόλης της Ελλάδας θα σωθεῖ.

Προϊστορικά ευρήματα

Σε σπήλαιο, στη Θεόπετρα της Θεσσαλίας, ανακαλύφθηκε η προϊστορική ανασκαφή. Το σπήλαιο, μεταξύ των πολλών ευρημάτων που έδωσε, διαφύλαξε ώς σήμερα και δύο ανθρώπινους σκελετούς, ο ένας 14.500 χρόνων και ο άλλος 8.500 χρόνων. Στανά για τον ελαύνατο χώρο, τα ανθρώπινα αυτά κατάλοιπα θα οδηγήσουν στον προδοσιορισμό του ανθρώπου την τύπο εκείνη της εποχής.

Μυκηναϊκά Μέθοδα

Στη χερσόνησο των Μεθάνων, γνωστή για τα ιαματικά της λουτρά, αποκαλύφθηκε μυκηναϊκό ιερό και σημαντικός αριθμός πτηλίων ειδωλών. Το γεγονός ότι ο χώρος ήταν ανέπικρας δίνει βασίσες επιπλέον για το θα δώσει πλοιοφορίες για την εποχή του.

Ηρακλής

Άθλος του Ηρακλή χαρακτηρίστηκε η επανά-

κτηματική από την Τουρκία του κάτω μέρους αγάλματος –αντιγράφου του Ζου αι. μ.χ. έργου του Λιαστόπουλου–, το οποίο μυστηριώδως το 1981 βρέθηκε στη Ν. Υόρκη! Και τι γίνεται με την Ελλάδα, τώρα που η Τουρκία επομένως τα νικελάκησε τον βαθύ της Περγάμου από το Μουσείο του Βερολίνου;

BIBLIA

Ανθρωπολογία και παρελθόν
Συλλογικός τόμος, επιμ. Ε. Πα-
παταξιάρχης - Θ. Παραδέλλης
Εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993

Στον τύπο αυτόν εγκωμιάζεται ο δαλανός Ανθρωπολογίας και Ιστορίας στο ερευνητικό πεδίο μελέτης του νεοελληνικού παρελθόντος. Αυτοί οι άλλωστε ήταν και ένας από τους στόχους του Συμπούλου Κωνσταντίνου Ανθρωπολογίας, που οργάνωσε τη Πανεπιστημιακή Αιγαίου στη Μυτήνη το 1986. Οι συγγραφείς της συλλογικής αυτής εργασίας συμμετείχαν στο Συμπόσιο, και τα κειμένα τους περιέβαλαν την προβληματική που αναπτύχθηκε στη διάρκεια της επιστημονικής αστικής συναντήσεως. Μαζί σε άλλον ουλαγοκό τόμο (Ταύτωσης και Φύλο στη Σύγχρονη Ελλάδα) εμπειρεύεται η Ε. Παπατάξαρης και Θ. Καραδέλης, Πανεπιστημιακοί Αιγαίου, Εκδότες Καστανιώτη, 1992), το βιβλίο αυτό διένει το στήμα της σύγχρονης ανθρωπολογικής προβληματικής οπας εμφανίζεται στην Ελλάδα. Ειδικότερα στον ειδικό συντελέα είναι ένα αποφασιστικό ανοίγμα προς την Ιστορία σε τομείς μελέτης όπως οι πολιτούμονοι και κοινωνικοί μετασχηματισμοί από τη μέση του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα, οι ιστορικές μαριμφές της σύγχρονης πολιτικής, της οικογενειακής και του γάμου, οι πολιτικές συγχωνεύστασης των πορειώντων.

Στην Εισαγωγή του τόμου διαβάζουμε:

«Αν το πλέον δύκου ερώπυτα στην ιστορογραφία είναι πώς το παρελθόν καθορίζει το παρόν, ερώπυτα που, όπως είδαμε, έχουμε συμβάλει στην κυριότητα μίας ιστορίας συν-ερωπολογίας, ωστόσο η ανθρωπολογία δεν πάει να είναι ο επιπολακός χώρος στον οποίο οι δράσεις των παραπάνω κριτικοτήτων αντιτεθούν. Η μελέτη του μέσου, της πο-ρθόσης και γενικότερα των αναπτυξια-κών του παρελθόντος είναι πρόδρομος χώρος παραπήγματος άνευ παρελθόντος συν-κυρο-τείται στο παρόν, που είναι δηλητή εξαρτή-σης από την παροντική δράση».

Στον τόμο αυτόν διαβάζουμε:

Ευθύνης Ποπατάζηρης: Εισαγωγή: Το πα-ρελόθν στο παρόν. Ανθρωπολογία, ιστορία και η μελέτη της νεοελληνικής κοινωνίας: Διάρκειες και μετασχηματισμοί

Paul Santa-Cassia: Η Κοινωνική Ιητρεία στην Κύπρο των 19ο αιώνων... Hans Vermeulen: Το βάρος του παρελθόντος. Η εργασία των κα-πετώντων στο χωριό του Κάιο και του Αβελ-

αρχαιολογικά

τικών με την προστασία της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Τέλος, επειδήμαντί ότι το σημαντικότερο είναι ότι το Κέντρο θα λειτουργεί σπριζόμενο στην περιφέρεια διευρυνθεί διεπιστημονική συνεργασία, όπως σημαντικός δημόσιος ανταγωνισμός στην παραγωγή συναρφών με την Αρχαιολογία, οπώς είναι η Γεωλογία, η Ανθρωπολογία, η Βιολογία, η Αρχετεκνική κτλ., από τις χώρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα συνεργάζονται σε κοινά προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρχαιολογίας.

Βυζαντινή Πέτρα

Σπην Πέτρα της Ιορδανίας, γνωστή για τους σκαλιάζουμενους στη βράχο, λίγο πριν και μετά τη γέννηση του Χριστού, τάφους των Ναβαταίων, η Αμερικανική αποστολή στο Αιμάν αποκάλυψε πρωτοβιβλιανό ναό. Πρόκειται για τρίκλιτη βασιλική, της οποίας οι τοίχοι έχουν συνθετεί σε ύψος 2,70μ. πάνω από το έδαφος.

Δοκός, προσοχή

Ανάμεσα στην "Υδρα" και στη χερσόνησο της Ερμούπολης βρίσκεται το εργαστήριο Διοκτήρων όπου από χρόνια έχουν επιστημονικές δραστηριότητες και το Φεβρουάριο του '94 η Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων προτέθηκε την κτιριογέμηση της βάρεως θαλάσσιας περιοχής του νησού προκεμένου ότι διαθέτει το πρώτο ελλαδοκαρπανικό ναυαγίου (1975) το οποίο βρέθηκε εκεί. Εξάλλου, είναι γνωστό ότι το νησί κατοικήθηκε από την προϊστορική εποχή έως και τη βιζαντινή. Το εκπληκτικό αυτό νησάκι, με την πλούσια βλάστηση, κινδυνεύει να καταστρέψει γιατί μια επιρρειά αστοντώνδων το αγόρασε και επομένως θα το οικοπεδώνεισε!

Αγία Σοφία

Χάρη στην παρέμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ, απετρά-
πη η μετατροπή της Αγίας Σοφίας (μνημείου
παγκόσμιας κληρονομιάς) σε τζαμί, όπως τα
επιθυμούσε η τουρκική κυβέρνηση. Ας σημειώ-
ωσει άπολα η Σύμβαση του 1972 της ΟΥΝΕΣΚΟ
για την πολιτισμική κληρονομιά είχε συντο-
γράψει και η Τουρκία.

Γιατί κι εδώ;

Κι εδώ προβλέπεται, δίμας γιατί: το 1988 αρχάσαν οι εργασίες επέκτασης του κτιριού του Μουσείου Μπενάκη με χρήματα από την πρόγραμμα δημιουργιών επενδύσεων, έπακτα κονδύλια από το ΑΟΤΤ. Δημερες, πλήρωτη κληροδότησημάτων. Τέλος, η επέκταση του Μουσείου είχε μπει στο Β' Πλάκετ Ντελάρ. Η επένδυση δήμου της Δαύαντης στη Πλακέτη έγινε με μελεμένο ποσό, γεγονός που δυσχεραίνει την συνέχιση των εργασιών σε ένα από τα πιο αντικείμενα νομιματικά.

Ένα τυποχρεφές σβόνει

Από την «Καθημερινή» πήραμε ετούτη την είδηση: Το φημισμένο τυπογραφείο Νικολαΐδη

Έχει εκδώσω μέχρι σήμερα τη περισσότερη λογοτεχνική έργα της Θεοσολονίκης καθώς και πάλις επιτηματικών βιβλίων, κλέψεων.

Αυτά ή αλλιώς ιδικτυαρία του κτηρίου που αποτελούνται χωρίς τη στοχεύση από ζήμια, αναγκάζουμε να πούλησε τα, ιστορίας πα σέξιος, γηγάντια, προκειμένων να να αποτύμωσε δύος εργάζονταν στον τυπογραφείο, ο Νίκος Νικολαΐδης έχει τιμηθεί το 1983 από την Ένωση Συντάκτων Ημερησίων Εφημερίδων με το Α' βραβείο επιμελένων βιβλίου. Ο Νίκος Χριστοδούλου, παλιός συνεργάτης του τυπογραφείου, απευθείας εκλήγη σε οποιωνδήποτε φορέα μπορεί να συμβαλεί στη διάσωση του ιστορικού τυπογραφείου.

Χειρόγραφα

Το Φινιόπωρο του '93 είχε οργανωθεί στη Βενετία σειρά εγκλημάτων με αποτέλεσμα: Βενετία - ένα άλλο Βιζαντίο. Μια από τις εκδόσεις που περιλήμβανε βυζαντινά χειρόγραφα της Μαρκανίσιας Βιβλιοθήκης, συνοδεύονταν από θαυμάσιους κατάλογους, γραμμένους από τον διευθυντή της Μαρίνο Τζόρτζι, ο οποίος κυκλοφόρει μεταφρασμένος στα ελληνικά από τον Αγ. Τσελίκια (έκδοση του ΙΕΤ).

Αρχεία

Ο Δήμος Διδύμου Δράμας αποφάσισε τη διάσωση 28 κτημάτων που χτίστηκαν στη δεκαετία του 1920 και αντικούν σε ιδιωτικές και στο Δήμο-, τότε που η περιοχή γνώριζε τη μεγάλη πλημμύρα της. Τα κτήματα, ιδιωτικές κατοικίες και καπανδρόθες, φέρουν περιπτέρη εσωτερική και εξωτερική διακόσμηση. Με την ενεργετική επούλη απόφαση του Δήμου Διδύμου, οι ιστορικοί πυρήνες μιας πόλης της Ελλάδας θα σωθεῖ.

Προϊστορικά ευρήματα

Σε σπήλαιο, στη Θεόπετρα της Θεσσαλίας, ανακαλύφθηκε η προϊστορική ανασκαφή. Το σπήλαιο, μεταξύ των πολλών ευρημάτων που έδωσε, διαφύλαξε ώς σήμερα και δύο ανθρώπινους σκελετούς, ο ένας 14.500 χρόνων και ο άλλος 8.500 χρόνων. Στανά για τον ελαύνατο χώρο, τα ανθρώπινα αυτά κατάλοιπα θα οδηγήσουν στον προδοσιορισμό του ανθρώπου την τύπο εκείνη της εποχής.

Μυκηναϊκά Μέθοδα

Στη χερσόνησο των Μεθάνων, γνωστή για τα ιαματικά της λουτρά, αποκαλύφθηκε μυκηναϊκό ιερό και σημαντικός αριθμός πτηλίων ειδωλών. Το γεγονός ότι ο χώρος ήταν ανέπικρας δίνει βασίσες επιπλέον για το θα δώσει πλοιοφορίες για την εποχή του.

Ηρακλής

Άθλος του Ηρακλή χαρακτηρίστηκε η επανά-

κτηματική από την Τουρκία του κάτω μέρους αγάλματος –αντιγράφου του Ζου αι. μ.χ. έργου του Λιαστόπουλου–, το οποίο μυστηριώδως το 1981 βρέθηκε στη Ν. Υόρκη! Και τι γίνεται με την Ελλάδα, τώρα που η Τουρκία επομένως τα νικελάκησε τον βαθύ της Περγάμου από το Μουσείο του Βερολίνου;

BIBLIA

Ανθρωπολογία και παρελθόν
Συλλογικός τόμος, επιμ. Ε. Πα-
παταξιάρχης - Θ. Παραδέλλης
Εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1993

Στον τύπο αυτόν εγκωμιάζεται ο δαλανός Ανθρωπολογίας και Ιστορίας στο ερευνητικό πεδίο μελέτης του νεοελληνικού παρελθόντος. Αυτοί οι άλλωστε ήταν και ένας από τους στόχους του Συμπούλου Κωνσταντίνου Ανθρωπολογίας, που οργάνωσε τη Πανεπιστημιακή Αιγαίου στη Μυτήνη το 1986. Οι συγγραφείς της συλλογικής αυτής εργασίας συμμετείχαν στο Συμπόσιο, και τα κειμένα τους περιέβαλαν την προβληματική που αναπτύχθηκε στη διάρκεια της επιστημονικής αστικής συναντήσεως. Μαζί σε άλλον ουλαγοκό τόμο (Ταύτωσης και Φύλο στη Σύγχρονη Ελλάδα) εμπειρεύεται η Ε. Παπατάξαρης και Θ. Καραδέλης, Πανεπιστημιακοί Αιγαίου, Εκδότες Καστανιώτη, 1992), το βιβλίο αυτό διένει το στήμα της σύγχρονης ανθρωπολογικής προβληματικής οπας εμφανίζεται στην Ελλάδα. Ειδικότερα στον ειδικό συντελέα είναι ένα αποφασιστικό ανοίγμα προς την Ιστορία σε τομείς μελέτης όπως οι πολιτούμονοι και κοινωνικοί μετασχηματισμοί από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα, οι ιστορικές μαριμφές της σύγχρονης πολιτικής, της οικογενειακής και του γάμου, οι πολιτικές συγχωνεύστασης των πορειώντων.

Στην εισαγωγή του τόμου διαβάζουμε:
«Αν το πλούτο δύκου ερυθίαν στην ιστοριογραφία είναι πώς το παρελθόν κωδικώνει το παρόν, ερυθίαν που, όπως είδαμε, έχουμε συμβάλει στην συνέπρωτη μάια ιστορίαν συνθριψτικής, ωστόσο η ανθρωπολογίαν πανεύοντα να είναι ο αποτυπωνός χώρος στον οποίο ο βροτός του παραπάνω ερυθρίστηκε αποτυφερόντα. Η μελέτη του μιθού, της παράδοσης και γενικότερα των αναπαραγωγών του παρελθόντος είναι πρόσφορος χώρος παραπήγματος άνων παρελθόντων που συγκρίτεται στο παρόν, που είναι δηλητήριο εξαρτήσιμο από την παροντή δράση».

Στον τόμο αυτόν διαβάζουμε:

Ευθύμην Ποπατζάρης: Εισαγωγή: Το παρελθόν στο παρόν. Ανθρωπολογία, ιστορία και η μελέτη της νεοελληνικής κοινωνίας: Διάρκειες και μετασχηματισμοί

Paul Santa-Cassia: Η Κοινωνική Ιητρεία στην Κύπρο των 19ο αιώνων... Hans Vermeulen: Το βάρος του παρελθόντος. Η ερωτία των καπέτων στο χωριό του Κάιο και του Αβελά

αρχαιολογικά

Peter S. Allen: Διαχείριση και επίλυση των συγκρύσεων στην Μάνη. Η βενέτα στο σύγχρονο πλοίο. Charles Stewart: Ηγεμονισμός ή ορθολογισμός; Η θέση του υπερρωφικού στη σύγχρονη Ελλάδα. Marie-Elisabeth Handman: Ο παραδοσιακός τρόπος υιοθεσίας στην Αρναία Χαλκιδικής. Mary H. Clark: Ο μετασχηματισμός της αιγαϊκής αρμάδας στα Μέσανα, 1972-1987. Μορφή, λεπτομέρια και σημασία.

Ιστορικές μορφές της συγγένειας Μαρία Κουρουκλή: Οικογενειακές δομές και πρότυπα διαμερίσματα στην Κέρκυρα τον 19ο αιώνα. Ζορίδη Δασκαλοπούλου-Καπετανάκη: Εγκατάσταση - προίκια - κληρονομιά. Κατά φύλα διαφοροποίησης. Δημήτρης Κ. Ψυχογιός: Η προϊκά ως παραγωγική σχέση του οικιακού τρόπου παραγωγής.

Αναπαραστάσεις του παρελθόντος Renée Hirschson-Φιλιππάκη: Μνήμη και ταυτότητα. Οι Μυκρασιατικές πρόσψεις της Κοκκινίδη, Anna Collard: Διερεύνωντας την «κοινωνική μνήμη» στον ελλαδικό χώρο.

Πολεοδομική εξέλιξη των Αθηνών

I. Τραυλός
Εκδ. Καπτόν, Αθήνα 1993

Πρόκειται για τη δεύτερη έκδοση του, μοναδικού για τη γνώση της ιστορίας των Αθηνών, έργου του I. Τραυλού. Θεωρούμε πώς ο πιο κατάλληλος τρόπος παρουσίασης της είναι η αναδημόσιευση του προόλου της, που οφείλεται στην Αγ. Κόκκο.

-Το 1960, όταν καταλόφθαρε ή “Πολεοδομική έξελιξη των Αθηνών”, ό,τι άλλητος, δεν μπορούσε την έλιπτα διότι το βιβλίο αύτό θα ήταν χρονόμων ίσο μόνο στους ειδικούς, άλλα και σε δουσιανδικές φάσεις να γνωρίσουν την ιστορία της Αθηνών από την έποχη της Ιδρυσής της ως τις άρχες του 19ου αιώνα. Οι ειλικρίδες του δεν διαμεινήσκαν. Η πρώτη έκδοση έξαντάληθρης από πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και της Α. Thompson, σ’ ένδειξη της έκτυπης του και της άναπτυξης συνεργασιών της, η έπανταρδηση της “Πολεοδομικής” ομηρεύεται στη μνήμη του Ιωάννη Τραυλού και της υπαγετέρας του Νίνας Τραυλού-Einhorn.¹⁰

1992 της στέρησε τη χαρά νά δει το βιβλίο ολοκληρωμένο.

Η δεύτερη έκδοση της “Πολεοδομικής” είναι πανομοιότυπη με την πρώτη. Και μάλιστα δεν έγινε στά κείμενα, πού όλα στοιχειωθηκήκαν έκ νέου. Για τις άνταποριαγγειές των εικόνων χρηματοποιήθηκαν τά πρωτότυπα σχέδια και οι ίδιες φωτογραφίες (με έξιφερες τις είναι 39, 48, 64, 77 και 142), χωρίς άλλαγη στη σελιδοποίηση, γύρισαν ώπουρους προβλήματα στις βαθμογραφικές παραπομπές. Οι διάδικτες πίνακες (I-XII) με τις άρχες του 19ου αιώνα δένηναν αναδημόσιους, όπως στην πρώτη έκδοση, αλλά διαντοποιούνταν ένα διάδεικτο ο καθένας, για την εύκολητερή επίλυση τους. Ακολουθεί καταλόγος των δημοσιεύσεων του Ι. Τραυλού για την Αθήνα και την εύρητη περιοχή της, κατά χρονολογική σειρά, για να είναι σε θέση η αναγνώστης νά δημιουργήσει περιούσιότερα στοιχεία μέσα από τις σχετικές μελέτες. Πάσσος άποτε μετά το 1960, έτος έκδοσης της πολεοδομικής.

Την πρώτη έκδοση του βιβλίου του είχε αφιέρωσε στο Ι. Τραυλός στον φίλο και συνδεδέμενό του στις άνσασκες της Αρχαίας Αθηναϊκής Αγοράς, καθηγητή της χρονολογίας κ. Homer A. Thompson, σ’ ένδειξη της έκτυπης του και της άναπτυξης συνεργασιών της. Η έπανταρδηση της “Πολεοδομικής” ομηρεύεται στη μνήμη του Ιωάννη Τραυλού και της υπαγετέρας του Νίνας Τραυλού-Einhorn.¹¹

Ιχνογραφία Πατησίων (τα Πατήσια κάποτε...)
Ναταλία Σαμαρά-Γκαΐτη
Αθήνα 1993

Νά είναι βιβλίο με μεράκι, που μας θύμισε πάντα κάποια παρόμοια βίβλια, και αλλού είδους, που συντρέφανταν τα παϊδικά μας χρόνια (στη μνήμη του ήδην «Τα φραγκοπαταρία μου το καύσον», του Κύρου). Βέβαια, κάθε άλλο πορά για παρομόια βίβλια. Έχουμε εμπρός μας τη ζωντανή εικόνα του ημέρας που μετατρέπει τα φραγκοπαταρία σε μεράκια από το ποτό μποβάστερο ενταγμένες, σημεριά, συναρκείες.

Δεν πρόκειται για περιπτούδιστη πολεοδομική ή ιστορική μελέτη. Διαβάζεται το ανάδρομο αυτό έργο μνημονίου, είναι ένα φτωχό μένον και με τόσην ειωσιαστήρα, που κατατά την αναγνώστη, δύος διόλου να τον στερεί από την αντικεμενική πληροφόρηση, αφού άλλωστε στηρίζεται στην πλούσια βιβλιογραφία. Η ιδιαιτερότητα του πηγάδι και από κάπι αλλο, γραμμένη από μπέρδες, είναι προϊόν συνεργασίας με τη πατέδια της, ενώ απατελεί προσωπική της έκδοση. Διατίθεται και από την Ελληνική Εταιρεία (Τρίποδων 28, Πλάκα, τηλ. 3225.245).

Βασιλής Κ. Δωροβίνης

Οι Γάλλοι ταξιδιώτες στο Άργος Michel Sève

Έκδ. Γαλλ. Αρχ. Σχολής Αθηνών, 1993,
Σειρά «Sites et Monuments»

Με την επιτυχημένη αυτή έκδοση ένα πράγμα γίνεται ολόφερό, και θα πρέπει να το πούμε ευθύς εξαρχής. Η εργασία του Μισέ Σεύ, πανεπιστημιακή διατρίβη που κατατέθηκε το 1979, αδικείται με τη μισούλικη έκδοση της: τα αντικείμενα της ήταν οι έρευνες στο Αργος – κατ’ όχι μόνον οι Γάλλοι –, από τον 16ο ως τα τέλη του 19ου αιώνα.

Πρόκειται για λεπτομερειακή και με εξαντλητικό τόπο έρευνα και σύνθετη, πρωτοποριακή στο είδος της, όχι μόνο για το Αργος αλλά και για την Ελλάδα. Η επιμέλεια του συγγραφέα ήταν τέτοια, ώστε δεκάτη διάκριση δημοφιλή μέρος της στην αρχαιολογία. Επομένως μετά την επομένων περιόδου της έρευνας, για άλλους ταξιδιώτες στην Αργος, ελάχιστα τηρείται να προσθέτεται. Η εργασία αυτή δεν νομίζουμε ότι θα εκδοθεί ποτέ από Γάλλο εκδότη στη Γαλλία, αφού πρόκειται για πολύ εξερευνημένη μελέτη, με αντικεμενικά πολύ περιορισμένα εμπορικά ενδιαφέροντα εκτός Ελλάδας. Μόνος «φουκάκ» εκδόσεις της παραμένει η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών, εκτός αν ‘Ελληνας εκδότης ενδιαφέρεται για μετάφραση της.

Είναι η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή, λοιπόν, που εξέδωσε μικρό μέρος της μελέτης, ως ενδέκατα τίτλο στην οπαίδια έχει ξεκινήσει τα τελευταία χρόνια, με τον τίτλο «Sites et Monuments». Για πρώτη φορά η έκδοση έγινε «διπλή», δηλαδή σε δύο τεύχη, γαλλικά και ελληνικά (η μετάφραση οφείλεται στις κυριες Α. Philouze-Touchais, B. Χατζηγιάλη και E. Χρυσικοπούλου). Τούτο πρέπει να αποδοθεί στην οικονομική συμμετοχή του Δήμου Αργούς και στο πλαισίο οργάνωσης εκδόσεως στο οπίτι του Γκόρκον (βλ. σημειώματα μας στη 47 της «Αν. Εγκάριστη εξαρχία αυτή τη συμμετοχή (που συμποστάτε συνολικά – για την έκδοση, την έκδοση του καταλόγου και την εργασία του Σεύ – στο ποσό των 2,5 εκατομμυρίων, περιπού). Σαλλά μάς έχει συνηθίσει η Δημοτική αρχή του Αργούς, και το έροντα καλά και οι αναγνώστες μας, Εκφράζουμε, λοιπόν, δημόσιο έπαινο και ευχόμαστε τόσο να μην παραπέμψουμε εξαριθμό, αλλά να μεταφραστεί σε εμπρακτικό ενδιαφέρον για τη διαφύλαξη της πολιτισμικής κληρονομίας της πόλης, που βρίσκεται, επιεικώς, σε άλλα κατάσταση.

Τα δύο τεύχη χαρακτηρίζονται από χρυσετική κατανομή της λάτις, με εισαγωγή για τους τοδιώντες και τα τοξίδια τους, με εξερευνηση για την πόλη και τα μνημεία της, με γενικότερες αποψίες και περιγραφές, και με ακριβείς βιβλιογραφίες αναφορές. Εργαλείο, λοιπόν, για την αρχαιολογική έρευνα και για την ιστορία της πολεοδομίας και της κοινωνίας του Αργούς.

Βασιλής Κ. Δωροβίνης

Βιβλιογραφία για την κρητο-μυκηναϊκή θρησκεία Δέσποινα Δανιηλίδηου

αρχαιολογικά

Έκδ. Ακαδημίας Αθηνών, ΚΕΑ, Αθήνα
1993

Πρόκειται για ένα από τα απαραιτήτα «εργαλεία» της έρευνας του αρχαιολόγου και του ιστορικού. Ήδη βρίσκονται συγκεντρωμένοι σε έναν τόμο όλοι οι σχετικοί με την κρητο-μυκηναϊκή πολιτεία. Ο τόμος περιέχει: Συντομογραφίες; περιοδικά - πρακτικά συνεδρίων - χρονιστρία. Πίνακα μετατροπής των ελληνικών γραμμάτων σε λατινικά. Βιβλιογραφία και Ευεργετικό. Δούλευμαν με μεθόδικότητα, το πόνημα επούτο θα βοηθήσει σημαντικά τους ερευνητές, απαλλάσσοντάς τους από χρονοβόρες διαδικασίες και προσφέροντάς την πλήρη εντυπωσίων.

Το κρητικό μαχαίρι

Νίκος Βασιλάτος

Κλασικοί Εκδόσεις, Αθήνα 1993

Ο Ν.Β. είναι γνωστός από το συγγραφικό του έργο το σχετικό με τα άστα και τα κάστρα της Ελλάδος. Το τελευταίο του αυτό έργο εξετάζει την ιστορία του κρητικού μαχαίρου, από τη γέννησή του (17ος αι.) έως τις μέρες μας, τα μέρη του μαχαίρου και τον ρόλο του στην κρητική κοινωνία (φορεσιά, δημοτικό τραγούδι). Η εικονογράφηση είναι πλούσια αλλά δυντική, τα μαχαίρια με τις γυαλιστέρες, σαν καθρέφτη, λεπίδες πηγύονται σε έντονα χρωματιστά φόντα.

Φωκικό Χρονικά, τ. Ε'

Εκδ. Δρόσος Κραβαρτόγιαννος
Άμφισσα, 1993

Κυκλοφόρησε το Ε' τεύχος του περιοδικού Φωκικά Χρονικά, φεμινισμού, και πάλι, στην αρχαιολογική έρευνα, με πάντοτε ενδιαφέροντα κείμενα, όπως: Ευάγγελος Πεντάδος, Δελφοί: Το προσκύνημα. Πέτρος Θεομένης, Γλαρά ή ίερος, Φανούρια Διακορύνια. Ελάτεια. Φώτης Ντάσος, Έρευνες στη ΝΔ Φωκίδα Ευαγγελία Τρουκή. Το συγκρότημα του Ερμείου και τοπογραφική προβλήματα της περιοχής. Δρόσος Κραβαρτόγιαννος, Εύρημα Αμφίσσης του Ε' α. π.Χ. χιλίων περίπου νομισμάτων. Κλεψύ Αζαράδη, Συμπληρώματα βιβλιογραφίας. Δελφοίν. Ανθούλα Ταορούχα, Συμπληρώματα βιβλιογραφίας Δελφών. Κωνσταντίνα Βάρου, Ά' Διενέρθες Συνέδριο Ελάτειας. Δρόσος Κραβαρτόγιαννος, Αρχαιολογικά.

Το βενετικό κτηματολόγιο της Βοττίσας

Επιμέλ. Κων. Ντότος

Έκδ. Μορφωτικού Ινστιτούτου της Αγροτικής Τράπεζας, Αθήνα 1994

Πρόκειται για μητιμωή και σγκαδή εκδοση, 735 σελίδων, η οποία αναμένεται από καιρό και συνάντησε πολλές δυσκολίες στο δρόμο της. Μια έκδοση που «Ξανπάνισε» την παράδοση ενός Στυρίδων λάμπτρου και ενός Κων.

Σάβα, αλλά σε επιστημονικέρες βάσεις, θα λέγαμε σημερα. Από χρόνια είναι εμπεδωμένη η γνώμη ότι τα ενετικά κτηματολόγια της Νεολαονίδη, δύο πρόλογαν σε συνταγούς κατά τη δεύτερη ενετοκρατία, αποτελούν πηγή πρώτου μεγέθους για σειρά τομέων που μπορούν να συντηφθούν επιφυλώς, στα οργανισμάτα της Βενετίας και στο αρχείο της Ακαδημίας Αθηνών. Η έκδοση που τόλμαξε το Μορφωτικό Ινστιτούτο της Αγροτικής Τράπεζας συντίθεται στη μεταφορά, στην έντυπη μορφή, του χειρογράφου κενεντού του πρωτότυπου καταταγής της κτηματολογίας της Βοττίσας (Αγίου), των χαρτών που τα συνοδεύουν, καθώς δημιουργείται εκτενών σχολίων του επιμελήτη της έκδοσης. Κων. Ντότος, ειδικός βενετολόγος, ο οποίος έχει γράψει και την εκτενή και εμερτωτικήν εισαγωγή στην έργο. Με την εισαγωγή αυτή (επαναπίεται) τα μεγάλα δεύτερα ενετοκρατία, οντανάλετα όλος ο μηχανισμός λειτουργίας των βασικών αυτών εργαλείων, στη σύνολη πολιτική του ενετικού κράτους.

Για λογαριασμό του Μ.Ι.Α.Τ. έγινε ήδη ετοιμασία, από τον Πήγερ Τόνικον (Τόπογον), η έκδοση του κτηματολογίου της Ναυπλίας, το πρωτότυπο του οποίου, μετά από πολλές περιπέτειες, κατέληξε στο αρχείο της Ακαδημίας Αθηνών, ενώ ο Κ. Ντότος εργάζεται για την έκδοση του κτηματολογίου της Τριπολίτες.

Θα είναι κρίμα να υπάρξουν, στο παρόν πλέον σταδίο, διαταγμοί και καθοδηγήσεις και να σαμπαττικεί κυριαλεκτικά στη μετά έναν χρονιστό ήρου, που θα συμβάλει αποφασιστικά στην καλύτερη γνώση της ιστορίας του τόπου μας. Ορισμένες βελτιώσεις είναι, βέβαια, νοτίες σε σχέση με την παρόντα έκδοση, όπως η δημοπρασία μικρών τεχνών γλυπταριών και η μετάφραση των εισαγωγικών κειμένων που «εισάγουν» σε κάθε τημά τη υποτίτλη του ειδικού κτηματολογίου.

Βασίλης Κ. Διαφορίνης

Ενθύμιον.

Από τη ζωή της Εβραικής Κοινότητας, Θεσσαλονίκη 1897-1917

Γάντινης Μέγας

Έκδ. Καπόν, Αθήνα 1993

Διγλώσσω, κυκλοφόρησε το εξαίσιο ετούτο λεύκωμα, με πάνω από 200 ταχυδρομικά δελτάρια (καρτ-ποστάλ) της συλλογής του Γάντιν Μέγα, τα οποία συναδέουν επεζηματικά κενεντά. Το υλικό έχει χωριστεί σε οκτώ εντόπιες, οι οποίες επιτέμπτων στον αναγνώστη παρακαλούμενης την ιστορία, ταν χαρτάρια και τον κωνικού ρόλο της Εβραικής κοινότητας στην πόλη της Θεσσαλονίκης στις αρχές του 20ου αιώνα. Η έκδοση

αυτή πραγματοποιήθηκε με αφορμή την επέτειο των 500 χρόνων (1492-1992) από την αποπομπή των Εβραίων της Ισπανίας και την εγκατάσταση τους στον ελλαδικό χώρο, και ιδιαίτερα στη Θεσσαλονίκη, και αποτελεί εκδοτικό επίτευγμα τόσο ως ιστορικό υπόκομψτο όσο και για το αινιήλιο αιωνιότατο αποτέλεσμα της. Όπως γράφει στον σύντομο του πρόλογο ο Βασίλης Βασιλίκος: «Η μητρη λειτουργεί με λαστιχίνια πεδιών. Τα ταχυδρομικό δελτάριο στην τέχνη της επικοινωνίας είναι ένα νόμιμο με δύο οψίες: εικόνα - γράμματα. Εδώ βλέπουμε μόνο τη μία οψή του νομίμουτος (αιωνιότατου νομίσματος). Την εικόνα. Τα γράμματα είναι στα βίβλια του Αλμήτ Κοέν, του Ελία Κανέτη και άλλων. Εικόνες που δείχνουν την προσφασματικότητα του κυνηγητημένου αυτού λαού, στον οποίο υιοθετεί τα ίδια και τα έδημα των κατα καρπούς και χωριών αρχοντών για να επιβιώσει. Κάπι που μας αγγίζει εμάς τους Έλληνες, γιατί κι εμείς κυνηγητημένοι για 2.000 χρόνια ανηγκάστηκαν να αλλάξουμε πολλές φορεσες για να επιβιώσουμε. Δικοί μας δύοντας: Αγριά. Των Εβραίων: η Γραφή. Μα και σιδ άρρενη δεμόνες μενούν, στην πρετερόνος της διασποράς, τη θεσσαλονίκη...»

Αιμβρακία

Χρυστής Τζουβάρα - Σούλη

Έκδ. Μουσαϊκοφιλολογικού Συλλόγου «Ο Σκουράρη», Αθήνα 1992

Το βίβλιο αυτό της επίκ. Καρπήτησσας που το Πανίμου Ιωαννίνων, στα 10 κεφάλαια που το απαρτίζουν, επιχειρεί την ανανεώσταση της ιστορίας μιας αρχαίας πόλης που βρίσκεται θαυματίστη κατόπιν από τη συγχρόνη Αρτα και την ένδημη στην αρχαία της μητρεία. Η Αιμβρακία, σημαντική κορύφωσης αποικίας, έχεις από τη τέλη του 7ου αι. π.Χ. ως πολλούς μιαμείνος χρόνους, παιζόντων ιδιαίτερο ρόλο στο νευραλγικό βορειοδυτικού ελλαδικού χώρου, αφού χρησιμεύεις ως πρότυπο για την Καστοριά και πολλές άλλες αναγνωριστικές πόλεις. Ακόμα, παρέκαρπτα πληροφορίες για τη λατρεία της πόλης και στοιχεία για το φυσικό της περιβάλλον.

Σχέδια Τηνιακής Μαρμαρογλυπτικής. 190ς και 20ός αιώνων
Αλέκος Ε. Φλωράκης
Έκδ. Φλωράκη, Αθήνα 1993

Δύο σπουδαία άνθρωποι του πολιτισμού κατέθεσαν την εισαρθρίστη και τη γνώση τους για να κερδίσουν όλοι εμείς το βίβλιο αυτό. Ο γνωστός εκδότης – και όχι μόνο – Στράτης Φλωράκης και ο μελετητής θενόλογος – λαζαρόφας Αλέκος Ε. Φλωράκης ένωσαν τις «δυνάμεις» τους, προσφέροντας ένα πραγματικό βίβλιο - επιτεύγμα. Γιατί πραγματικά πρόκειται για επίτευγμα πολιδύσταστο και «πολυδάπανο». Σανάτης ψωχής, αφοσιωτής, προσωπικού κόστους. Πρέπει επιτέλους να το παραδεχθούμε ότι χωρίς «κόστος» δεν παράγεται καλλιτεχνικό και ερευνητικό έργο.

αρχαιολογικά

ακόμη περισσότερο όταν αυτό πραγματοποιείται μέσα σε μια διάχυτη ατμόσφαιρα οεμνότητας, που χαρακτηρίζει και τους δύο «αρχιτέκτονες» του βιβλίου.

Ο Φ. Φωράκης, που είναι το βιβλίο του αυτό, μας δίνει εναί ακόμη στήγια για την τέχνη στην Τήνο, για την οποία ο Φιλοπότερος έχει αφερέσσει πάμπολλες και σημαντικές εκδόσεις.

Είναι γνωστό ότι το νησί αυτό είναι η πατρίδη πολλών και μεγάλων Νεοελλήνων καλλιτέχνων, συγγραφέων, δισένων και τη «χώρα» του μαρμάρου, μια παράδοση μέσα στους αιώνες, που κράτει και εδώσει σπάνια δειγμάτα υψηλής ποιότητας. Ο Νικηταράς μαρμαράρες έχουν έντονη παρουσία στην τέχνη των οικοδομών και της πλαστικής.

Από τα 180 αιώνα, οι μαρμαράρες της Τήνου περισσεύουν σ' όλο τον Ελλασικό χώρο και στη μητρόπολης του ευρύτερου Ελληνισμού, ιδιαίτερα μετά το 1830, ειδικά εργαστήρια σε πάντοια πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού. Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Αλεξανδρεία, Οδησσός, Βουκουρέστι κτλ. Συγχρόνως είναι γνωστή η αυστηρότητα των μαστόρων αυτών μαστόρων... των μαστόρων χωρίς (επιτυχώς) «βιτλίωμα» από σχολές Καλλιτεχνών.

Ξεφύλαξαν το βιβλίο, απολαμβάνει κανείς αυτόν το ποτανό πλούτο της καλλιτεχνικής μας κληρονομίας. Σ' αυτό το βιβλίο, που είναι γραμμένο με εξαιρετική επιλεξιά και κυριώς με αγάπη, ο Φ. Φωράκης επηγέρει, και το πετυχαίνει, μια εθνογραφική προσέγγιση της τηνιακής μαρμαρολυπτικής, καθώς και των σχεδίων της, μέσα από όλες τις συντονίσεις που την καθοδίζουν (ιστορική αναδρομή), κοινωνικές και ιδεολογικές παραμέτρους, τεχνικό και μορφολογικό ύψος, και σκονωστική και τεχνολογική διάσταση των σχεδίων, με έμφαση στην επιδράσεις και στην ακολουθητική.

Ο τόμος με τα 193 σχέδια συμπληρώνεται με τις λεπτομερείς βιογραφίες των μαρμαρολυπτών, σε εντελες περιπολικό επιστημονικό παραδείγμα, και περιλαμβάνει και ευετήριο περιφοράριο για γύλισσες 171 αναφερόμενους στο βιβλίο «—corups»— μαρμαρολυπτών.

Μια εξερευνημένη επιλεκτική βιβλιογραφία συμπληρώνει το πόντιο, που είναι άρδευ της στοργής κάθε ανθρώπου που «συλλογίσται».

Δρ. Νικ. Θ. Χολέβας
Αναπλ. Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Η λεηλασία και καταστροφή των ελληνικών αρχαιοτήτων
Κυριάκος Σιμόπουλος
Αθήνα 1993

«Η ιστορία του πολιτισμού αποτελεί μια θλιβερή αλληλοδιαδοχή καταστροφών, λεηλασίας και βανδαλισμών. Ειδικά για την Ελλάδα ο

αιφαντισμός και η διαρπαγή των μημείων και έργων τέχνης της κλασικής αρχαιότητας υπήρξαν τραγικές δοκιμασίες για την ανθρωπότητα (...).» Το βιβλίο αυτό ιστορούνται οι περιπτέτες των ελληνικών αρχαιοτήτων από τον καρπό της δημιουργίας τους ως τις μέρες μας. Σήμερα, εκτός από τις πραγματικές καταστροφές, παραπομόνται — γεγονός για το οποίο οικείεται ο συγγραφέας — και βεβηλώσεις των μιμηθότων του κλασικού πολιτισμού μέσω των διαφημίσεων. Επιπλέον, η νομοθεσία χωρίστηκε στην προστασία των ελληνικών αρχαιοτήτων. Τα θέματα αυτά εξαέρεσαν με την πάντοτε κριτική της ματιά και τη σωστή του τεκμήριωση του Κ.Σ., που τόσο σημαντικότατα και πρωτότυπα έργα έχουν προσφέρει στην Ελλάδα.

Genealogical Guide to Greek Mythology

Carlos Parada

Εκδ. Sverrir Tryck, Surte, Jonsered 1993

Μοναδική δουλειά στο ίδιον της: μεριδεμένη στην οικουμένη σαν κυρβάρι οι ήρωες, ημένοι και θεοί της ελληνικής μυθολογίας, χάρη στη χρήση των ελεκτροκυμώνων πουλούσαν και τη δουλειά των συγγραφέων, μπανούν σε κάποια τάξη! Ο αναγνωστής βρίσκεται στις σπλέζες του βιβλίου αυτού πλούτοφροφίες για τις γενεαλογίες των μυθικών προσώπων (αεραφράκτικη σφράξη, συμφέρων με τις διαδικασίες εκδρομής που υπήρχαν κατά την αρχαιότητα — στην έρευνα έχουν χρησιμοποιηθεί οι αυθεντικές πηγές, 18 πινακίς και 2 χάρτες διευκόλυντον το χρήσιτη, και η κωδικοποίηση, συμπυκνώντας τις πολλαπλές πληροφορίες, κάποια που διητηρεύεται στην χρήση του ονόματος. Ο C.R. μας προσφέρει ένα μοναδικό εργαλείο έρευνας, καλύπτοντας το κένο που ήταν εντός αισθητή μερική στημέρα. Το όπου αυτός (C.VII) εντάσσεται στη σειρά «Studies in Mediterranean Archaeology», που ίδρυσε ο καθ. Paul Astrom, του Πανεπιστημίου της Lund.

Marbles in Antiquity, Collected Papers of J.B. Ward-Perkins

Επιλεγμένα Dodge Hazel & Ward-Perkins Bryan

Εκδ. British School at Rome (AM-BSR, 6), London 1992

Ο τόμος αυτό συγκεντρώνει δεκατρία άρθρων της J. Ward-Perkins, που πραγματεύτηκαν τη χρήση του μαρμάρου κατά τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορική περίοδο. Επίσης περιέχει την πλήρη βιβλιογραφία των W.-P. ποιος γίνεται ο πρώτος αρχαιολόγος που ασχολήθηκε, από το 1960, συστηματικά με τη μελέτη του μαρμάρου (Τεχνολογία, τεχνική, οικονομική, αρχιτεκτονική και πετρολογία). Αλλά πάντα από όλα, το άρθρο του «Η Νικομήδεια και το εμπόριο του μαρμάρου» είναι ένα μάθημα σκέψης και μεθοδολογίας:

Ancient Mining

Robert Shepherd

Εκδ. Elsevier Applied Science, London-New York 1993

Το βιβλίο αυτό πλούτερες εν συμπληρώσει το κενό που υπάρχει στην ιστορία της εξόρυξης των μετάλλων από την αρχή την ιστορική περίοδο έως το τέλος της δημιτικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Άκομα και αν δεν πετυχαίνει απόλυτα το στόχο του (με ευεπιτήριο και βιβλιογραφία δεν έπειρνε τις 500 σελίδες), το βιβλίο αυτό καλύπτει πολλά κενά και απαντά σε πλήρες ερωτήσεις. Στο 1ο κεφ. αναφέρονται η τεχνική της εξόρυξης — επιφανειακής και υπόγειας —, οι συνήθειες της, η γεωλογία, και η επικοπήση των εδαφών. Στο 2ο κεφ. γίνεται λόγος για τη νομική πλεύρα του θέματος (διοίκηση των ορυχείων και περιοχών, ιδιοκτητικό εργατικό δυναμικό). Από το 3ο κεφ. καθώς τα 10 εξάδειται περιοχές (Ελλάδα, Ιταλία και Επαρχίες του Δούναβη, Γαλλία και Επαρχίες του Ρίνου, Ιβρία, Μεσημαντίλη, ΝΔ Ασία, Αιγαίνων και Β. Αιγαίη, Βρετανία). Το 1ο και τελευταίο κεφ. πραγματεύεται την εξόρυξη του λίθου κατά την αρχαιότητα (τεχνολογία και τεχνική) σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές. Το έργο είναι χρήσιμο, γιατί σπρέζεται στη σοβαρή έρευνα και η συνοπτική παρουσίαση των θεμάτων του και η οιστή και πολύσια διάρθρωση του υλικού του το καθιστούν εύκολο «εγχειρίδιο». (Διάθεση: Chapman και Hall/North Way /Andover Hampshire/SP 10 5BE/ Αγγλία).

Εκκλησιαστής.

Ματαιότης ματαιοτήτων...

Εκδ. Ολκός, Αθήνα 1993

Σε μετάφραση του Αλέξ. Ισαΐηρ και σχολιασμένος από τον Μιχ. Κοπιδάκη κυκλοφόρησε ο Εκκλησιαστής. Η φιλοσοφία του κειμένου αυτού, που διμίζει Επικούρια και θεωρίες της Ανατολής, είχε ιδιαίτερη απήχηση στα τέλη του 19ου και στης αρχές του 20ού αιώνα. Όμως, όπως ομηρεύει ο μεταφραστής του, «το θέμα του καθιστάται κείμενο αυτό διαχρονικό». Όποιος γνωρίζει τη μετάφραση των Ο'-βα εκτιμήσει αυτήν του Α.Ι., που μεταχειρίζεται μια γλώσσα πλούσια σε ποσούσσεις, αποδίδοντας το ύψος του πρωτότυπου. Το επιμέρος και το σχόλιο του Μ.Κ. είναι διαφωτιστικά και βοηθούν τον αναγνωστή να «καταλάβει» το κείμενο και να εκτιμήσει ακόμα περισσότερη τη μετάφραση. Ας αναφέρουμε, τέλος, και την καλαίσθητη αισθητική πλεύρα του έργου, που οφείλεται στην καλλιτεχνική επιμέλεια του Αλέξ. Ισαΐηρ.

Το ιερό και το θέατρο του Διονύσου.

Μνημεία της Ν. πλευράς της Ακρόπολης.

Θάνος Γ. Παπαθανασόπουλος
Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1993

αρχαιολογικά

Οδηγός στα μνημεία της Νότιας πλευράς της Ακρόπολης, το βιβλίο επούτο του Θ. Π. μας προσφέρει κάτι που έλειπε στο χώρο αυτόν: μια «ωιστή!» Ερνάγηται στη νότια κλίτη της Ακρόπολης. Γραμμένο σε ύψος από και σε γλυπτά στριπτή, παρέχει ωραίες απλή πληροφορίες που, κεντρίζονται, το ενδιαφέρονταν σαν αναγνώστας, κάνουν ακόμα τα ενδιαφέροντα την επίσκεψη στα μοναδικά αυτά μνημεία (Ιερό και Θέατρο του Διονύσου, Χορηγικά μνημεία, Στάδιο του Ευσένη, Όδειο του Περικλή, Ασκληπειό, Όδειο του Ηρώδη του Αττικού). Διαβάζοντας τον Οδηγό και παρακολουθώντας την Ιστορία παράλληλα με τα στοιχεία της μιθωλογίας που παρέχονται, αποκτά κανείς φαραγγική εικόνα της σημασίας του χώρου (θρησκευτική, κοινωνικο-οικονομική, πολεοδομική, αρχαιολογική, ιστορική...). Η πλούσια εικονογράφηση (ψηφογραφίες και σχέδια) και οι βιογραφίες όσων έπαιξαν καρπού σημαντικό ρόλο στην ιστορία του χώρου, καθώς και η επιλεγέντη βιογραφία, είναι πρόσθετα στοιχεία, που προσδίδουν στον οδηγό αξέα μελέτης.

Μουσεία και Πινακοθήκες της Ελλάδος και της Κύπρου Μαρία Κοντού

Έκδ. Υπ. Πολιτισμού, Αθήνα 1993

Γιατί νι μπει στο εμπόριο τέτοια δουλειά; Γιατί να καρδιέσαι μέσο σε λίγους; Με χρονιά της Ιονικής Τράπεζας, η τόσο ωραία αυτή έκδοση την ΥΠ. Πολιτισμού θα έπρεπε να πουλείται σε όλα τα ελληνικά Μουσεία. Ρεπόκεται για Βασικόπολο τόπο, 350 σελίδων, με πλούσια και καλή εγγραφή εικονογράφησης που παρουσιάζει, μέσα σε λίγες σελίδες, τα κύρια χαρακτηριστικά των «χαρών μουσείων» πλην των αρχαιολογικών. Χάρη στο βιβλίο αυτό, με τα περιεκτικά και περιγραφικά κείμενα της Μ.Κ., αντιληφθήκαμε ποσού λίγα μουσεία της Ελλάδας γνωρίζουμε. Ταΐνονταν μέντον στην ενότητα, δινούν την ευαίσκα σα όπουν σε ενδιαφέρεται για ένα συγκεκριμένο θέμα, να δει που μουσεία ήταν εκείνη που θα έπρεπε να επισκεφθεί. Επίσης, μπορεί κανείς, με οδηγό το βιβλίο αυτό, να οργανώσει ειδρομές στις οποίες θα δει το τόπο και τις τοπικές συλλογές. Και πάλι, εκφράζουμε πλατά επούτο το έργο, που οδεύει να βρίσκεται σε κάθε σημείο. Τα μουσεία παρουσιάζονται με την είδη σειρά: Ιστορικά Μουσεία, Μου. Φυσική Ιστορίας, Ναυτικά Μουσ., Μου. Επιστήμης και Τέχνης, Εικωσιτικά Μουσ., Θεατρικά Μουσ., Πινακοθήκες, Μουσ. Κύπρου.

Η πρωταρχική αστικοποίηση στον Ελλαδικό χώρο της 2ης π.Χ. χιλιετίας Γεώργιος Μ. Σαρηγιάννης Εκδ. Δωδώνης, Αθήνα 1993

Στο σημαντικό επούτο έργο του Γ.Σ. ερευνά-

ται το φαινόμενο της συγκέντρωσης των κωμών σε δάσεα και οι ανάγκες που δέπιουν αυτή την εξέλιξη. Στα πέντε πλούσια μέρη του βιβλίου παρακολουθούμε την πορεία από την πρωτόγονη αγέλη και το προσωμούν κατάλυμα ώς τον βο αιώνα π.Χ., όποτε λαμβάνει χώρα η δευτερη [πρωταρχική(;)]] αστικοποίηση.

Ιστορία Δικαίου

Σπ. Τριώνιος - I. Βελισσαρο-πούλου-Καράκωστα
Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκαλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1993

Η διδασκαλία, έστω και συνοπτική, της Ιστορίας του Δικαίου είναι απαραίτητη για τον μέλλοντα νομικού, σπουδες και να είναι οι μετέπειτα επαγγελματικές επιλογές τους. Εδώ και μερικές δεκαετίες δώρα περιορίστηκαν ή καταργήθηκαν τελείως η παροχή ανθρωπιστικών γνώσεων σε σπουδαστές που επέλεγαν να ακολουθήσουν την κατ' εξόργην ανθρωπιστική επιστήμη, τα Νομικά. Οι συνέπειες δεν χρέασται να αναφέρουν είναι γνωστές και ορατές από την πρώτη ηλικία επαρχη που έχει κανείς με τη νομική πράξη, αλλά και πέρα από αυτήν.

Το βιβλίο αυτό μπορεί να θορηθεί τόσο για μέλλοντο νομικών σαν και τους καθένα που επιθυμεί να διευθύνει σε ανθεμφροντία τους, άποψη με την οποία πιστεύει πως θα μπορεί να διευθύνει σε ανθεμφροντία τους τους εναντιούς τους.

«Η χρονική και γεωγραφική οριοθέτηση της Ιστορίας του Δικαίου δεν είναι απλή. Τα χρονικά όρια είναι δυσκολό να τεθούν, τόσο σύντομα από αφορά το αρχαιούτερο Εκείνημα τους δύο και την απόληξή τους. Η ιστορία του ελληνικού Δικαίου δεν ξεκινάει τον αιώνα του Περιλήπτη, όπως δεν τελειώνει το 1453, με την κατάληψη της Κωνσταντινούπολης. Στην ιστορία του δικαίου περιλαμβάνονται τόσο οι πληροφορίες που αντλήθησαν από τα πινακίδες των μυκητικών χρώμαν δύο και οι διατάξεις των αρμάρων 1406-1437 ΑΚ που, μέχρι το 1983, ρύμιζαν τον θεαματικό της προϊάκο (...).»

Αν άμας το χρονικό πλαίσιο της ιστορίας του Δικαίου είναι δυσκολό να προσδιοριστεί, για τα γεωγραφικά του όρια είναι αυτό σχεδόν αδύνατον. Δεδομένου ότι η έκπτωση του ελληνικού χώρου γνώστες, κατά τη διάρκεια των αιώνων, ποικίλες αιδομονώσεις, η ιστορική μελέτη του δικαίου του τόπου μας δεν περιορίζεται στη σημερινά όρια της ελληνικής επικράτειας. Στην ιστορία του ελληνικού Δικαίου περιλαμβάνονται τα σηματικά έγγραφα που διασώθηκαν σε πατούρες της Αγγίτης, οι διατάξεις που εβδομάδια ή βεβαντούν αυτοκράτορες στην Κωνσταντινούπολη ή ακόμα τη θεμιτική δικαιαία που εφάρμοζε ο ελληνισμός της διασποράς κατά τους νεώτερους χρόνους(...).

Αναστολή έκδοσης των «Θρακικών Χρονικών»

Μια λιγόλογη ανακοίνωση του Στέφανου Ιω-

αννίδη στον Τύπο ανήγγειλε την αναστολή έκδοσης των «Θρακικών Χρονικών». Από τις στήλες αυτές της «Αρχαιολογίας» παρακολουθήσαμε ανελλιπά, επί σειρά ετών, τους επηγόρους τόμους του περιοδικού και ενημερώναμε τους αναγνώστες για τις περιεχόμενες σε αυτούς μελέτες με αντικείμενο την πολιτισμική θληρονομία της Θράκης. Πιστεύουμε και τώρα ότι το περιοδικό αυτό, με συνεχή παρουσία τριάντα τριών ετών, αποτελείται μοναδική μαρτυρία για τη Θράκη. Μοναδική για την ποικιλή της, για την πόση και τη μαχητικότητα του εμπειρούτη και εκδότη, αλλά και για το ότι απότελεσε κυριολεκτικά σπάνιο φάρμα σε μια περιοχή ουσιαστικά σε γεγκάτα-λεύκη από το ελληνικό κράτος, αλλά τελικά και από πολλούς κατοίκους της.

Είναι γεγονός ότι η Ιωαννίδης, μετά από πρόσφατο συμβάν στην υγεία του, πλησιάζει σε οριακό σημείο μας προσθέτας μοναχική και ατομική στοιχείο. Η διαβούτη «ιδιωτική πρωτοβουλία» δεχόνται σήμερα στην Ελλάδα ότι, για να συνεχίσει να κρατηφορεί, χρειάζεται πλαισίωση με ανθρώπους που να αναλαμβάνουν ακόμα και τις τεχνικές και καθημερινές ευθύνες, ενώ πρέπει να καταφέρει να προστεμάζει τη διαδοχή προσώπων. Στην περίπτωση των «Θρακικών Χρονικών» απότελε, επίσης, γεγονός ότι υπήρχε ελεύθερη οργανωτικής και συνεχείας πλαισίωσης αλλά και έγκαιρης διαδοκίας διαδοχής. Τα απρόβεττα και όλα τα άλλα πρέπει να σταματήσουν την προσπάθεια.

Σε σημείως κριματότατες για την όλη περιοχή τη Θράκη, δεν νομίζουμε ότι υπάρχει περιθώριο για άλλη με οριστική λήξη προσπάθειας, όπως είχε συμβεί πριν από μερικές δεκαετίες με εκείνη του Πολιύδωρου Παπαχωτούδου και ως «Επανείσας Θρακικών Μελετών». Τα «Θρακικά Χρονικά» πρέπει να συνεχίσουν. Με τη συμμετοχή του Στ. Ιωαννίδη, θα μη σηματοχρήση την υπάρχουσα φροντίδα για την έκδοση – με βελτιώσεις που θα της δώσουν ευρύτερη διάσπαση. Οι Θρακώτες από μερικές περιπτώσεις που θα σημειωθούν από εδώ κάτω. Ας πάρουμε την υπόθεση στα χέρια τους. Αν το κάνουν, τότε και μόνο απότελονται να ελέγχουν οι εδώ καθεύδωσες συνειδήσεις είναι δυνατό να έμπνισουν και να βρεθούν αρωγοί.

Βασιλής Κ. Διαρροβίνης

Αιγαίο πελάγος.
Ιστορία και Γεωπολιτική του Ελληνισμού. Από την Προϊστορία ως τους Αλεξανδρινούς χρόνους
Ιωάννης Λουντάς
Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 1994

Το βιβλίο αυτό επιδιώκει μια πολύτιμη προσέγγιση του αρχαιού ελληνισμού, από τους απώτας χρόνους της Νεολιθικής περιόδου ώς την εξέλιξη της αστικής απειλής από τις στρατιές του Μεγάλου Αλεξάν-

αρχαιολογικά

δρου. Παρουσιάζονται σε όλο το φάσμα τους οι καινωνικές, πολιτικές, οικονομικές και ευρύτερα πολιτισμικές συνιστώσες του ελληνισμού. Με αναλυτικό τρόπο εξεράζονται οι διαφορές μεταξύ του εδραιωμένου στην καυτή ισχύ, αιγαιοκεντρικού πολιτισμού της «αγροδας» και των «πολιτών», από τη μια, και τους στηριγμένους στην χερσαία ισχύ αστικού πολιτισμού του «ανακτόρων» και των «πρόκρουν» από την άλλη.

Ο συγγραφέας επιχειρεί με συστηματική ανάλυση της γένεσης και της αποκριστάλλωσης του πολιτισμικού φαινομένου του ελληνισμού, λαμβάνοντας υπόψη τόσα τα ιστορικά στοιχεία δύο και τις γεωπονικές - γεωστρατηγικές παραμέτρους, που συνέθεντο την παρουσία και τη δράση του ελληνικού πολιτισμού στα χώρα της Μεσογείου. Παράλληλα, επιχειρείται με βαθιά διεύσηση στους μηχανισμούς του ελληνογενούς συστήματος της ορθολογικής σκέψης, έτσι όπως αυτό αναδεικνύεται από τη συμπλήρωση της ισχύος και από την γεωπολιτικό προσανατολισμό του ελληνισμού προς τον πλήρη έλεγχο των δύο ακτών του Αιγαίου πελάγους.

Hellenistic Architecture in Asia Minor

James Steele

Academy Editions, UK/St. Martin's Press, USA 1992

Στο βιβλίο αυτη παρουσιάζονται τρία τάγματα ελληνιστικούς πόλεις της Μ. Ασίας. Οι Ελλήνες άποκοι έγιναν σύμμαρτο με τις αρχές των μητροπόλεων τους. Τα στοιχεία αυτά μεταφέρονται ταν λοιπόν στις αποικίες και εφαρμόζονται με ορισμένες παραλλαγές, οφειλόμενες σε τοπικές εφαρμογές. Οι ωραίωτας φωτογραφίες του Eisin Alon είναι, κυρίως, πανοραμικές και δίνουν μια αισθήση περιοστέρου πάρα με γνώση του συγκεκριμένου τόπου ή μνημείου.

Παροιμίες του Ροδίτικου Λαού (Φράσεις και Γνώμες)

Λουάλα Γιαννακάκου-Παπαμάνωνά

Εκδ. Δημόσιας Βιβλιοθήκης Ρόδου,

Αθήνα 1993

«Οι Ροδίτικες παροιμίες, όπως οι παροιμίες κάθε τόπου, έχουν μια ιδιαίτερη απόχρωση: δίδουν ανάγλυφη τη ζωή του τόπου, γεωγραφική μηχανή, ιστορίες και κοινωνιολογικές μηχανές, περιπτέτειες. Η ουλούρη αυτή είναι διουλεμένη με τρόπο επιστημονικό: αλφεβητική σειρά των παροιμιών και ευρετήριο: ο δε πρόλογος είναι κατατοπικός και πολύ βαθητικός. Μακάρι και άλλα τέτοια πονημάτια να δουν το φως».

Λεξικό αρχαιολογικών - περιβαλλοντικών όρων

Εισαγωγή στην Ιστορία της Αρχαιολογίας

Λίλιαν Καραλή

Εκδ. Βιβλιοσυνεργατική, Αθήνα 1994

Νά κάπι που έλειπε! Εγχειρίδιο - λεξικό - βιβλίο τούτης. Μικρό, ευχρηστό, περιεκτικό και κυρίως πρωτότυπο, το βιβλίο επούτο είναι αιμοδοσικό στο ίδιο του, στην ελληνική γλώσσα. Δίνει, με συντομία, τον ορισμό της Αρχαιολογίας και τους κυριότερους όρους που χρησιμοποιεί. Μέσα σε 25 σελίδες κατορθώνει να εκθέσει την ιστορία της Αρχαιολογίας, όχι σύνομα και πληροφορίες αλλά θεωρίες και σχόλιες της επιστήμης. Όσο για το λεξικό (το οποίο είναι διγλωσσό) Αγγλικό - Ελληνικό, στην εισαγωγή διευκρινίζεται πώς πρόκειται για περιβαλλοντικό - αρχαιολογικό λεξικό που απευθύνεται στους αρχαιολόγους και τους φοιτητές, οι οποίοι ενδιαφέρονται να προεργάζονται ως αρχαιολόγοι και γενικά συγχρόνου κέντρου. Οι όροι είναι αισιοδοσικοί επιπλέον μάθουν πώς να χρησιμεύει τα πρώτα στάδια επιφανής δώσουν διαδεύτησης και γλωσσικά λάθη αλλά, είναι μια αρχή!

Το Έπος του Γκίλγκαμες

Εισαγωγή - Απόδοση: Αύρα Ward

Εκδ. Ιστός, Αθήνα 1994

Κυκλοφόρησε και στα Ελληνικά το Έπος του Γκίλγκαμες, έπος του οποίου τα πρώτα κείμενα (ανακαλύφθηκαν στην Ασσύριο και το Κάρδαλ, πρωτεύουσα της Ασσυρίας) είναι της ήτη χιλιετίας π.Χ. Το Έπος του Γκίλγκαμες, το αρχαιότερο έπος του κάδουμον, επηρέασε τόσο τις ανατολικές λογοτεχνίες (αραμαϊκή, συριακή, εβραϊκή) όσο και την ελληνική (ομηρική έπη) και την ινδο-γερμανική. Στο σημαντικότατο αύτο έπος, μιας εισήγηση σύντομο και εμπειρατισμένο κέιμενο της Α.Ν. Προσεγγίζεται, καλή διαιύκεια ενός νέου εκδόσιος α' κού.

Μηχανική και Τεχνολογία στην Αρχαία Ελλάδα

Χρήστος Δ. Λάζας

Εκδ. Αίολος, Αθήνα 1993

Το κυριότερο προτέρημα της εργασίας αυτής είναι ότι έχει γραφεί στα ελληνικά (από Ελλήνα συγγραφέα), ο δε πρόλογος πρότοις έχειν ασχολούνται με την ελληνική πράματα... Σύντομο και εύληπτο το βιβλίο επότου (περ. 120 σελ.), χρησιμεύει στο να μας κάνει να αναριθμήσουμε για άλλη μια φορά. «πώς» και «με ποια μέσα» οι Αρχαίοι κατέρριψαν να κάνουν τόσα έργα, χωρίς να μας παρέχει τις

πληροφορίες που θα μας οδηγούσαν στο να λύσουμε τις απορίες μας. Ας σημειωθούμε ότι η όλη εργασία, παρά τις αγαθές προθέσεις του συγγραφέα, έχει ορισμένα μεγάλα, που οφείλονται, φοβάμε, σε ελληνικό βιβλιογραφικό δρέπανα. Για παράδειγμα, στη σελ. 71 αναφέρεται (κάπως ασφαλώς) ότι τα λατούεια στη βόρειη Πυργάρη της Ν. Εύβοιας υπάρχουν από τους προϊστορικούς χρόνους. Ας σημειωθεί ότι τα λατούεια αυτά έχουν χρονολογηθεί κάρω σε διάφορους επηγειρέμενους (ονόματα, αριθμούς, άλλα σημεία) και είναι της ριωκής περιόδου. Επίσης, στο τέλος της σελίδας γίνεται μινεία των Δρακόποτιων, που κατέθεται δεν έχουν στο κένενο. Ακόμα, τα λατούεια μαρμάρου αναφέρονται ως «μεταλλικά λατούεια μαρμάρου». Η σύγχρονη των όρων αυτών παραπτήσεις (σε αρκετά σημεία) στον Θεοδοσιανό κώδικα και την λουστινανέα νομοθεσία, γιατί μεταλλα και λαρισίδια διαδονται από τις ίδιες, συνήθως, νομοθετικές διατάξεις.

Η Πολιόχνη και το νησί της Λήμνου

Alberto G. Benvenuti

4η Ευρωπαϊκή Συνάντηση PACT-Eurethra

Πρόκειται για ανακοίνωση που έκανε ο συγγραφέας με θέμα «Η Πολιόχνη και το νησί της Λήμνου ανάμεσα στην αρχαιολογία και τη μιθολογία», στην «4η Ευρωπαϊκή Συνάντηση του δικτύου P.A.C.T.-Eurethra», η οποία είχε ως θέμα: «Ευρωπαϊκοί Μυθικοί Χρόνοι» (14-18.9.1992). Εδώ ο Α.Β., συνένοτας το μέρος με τις αρχαιολογικές μαρτυρίες, μας δεχείνει τις σχέσεις που είχε η Λήμνος με την Επρωπία, καθώς και τη συμβολή του νησιού στην αρχαία μεταλλοτεχνία.

Εγκόλπιο του καλού μπλοφάδρου για την Αρχαιολογία

Paul Bahri

Εκδ. Διάυλος, Αθήνα 1994

Πρωτότυπο και διασκεδαστικό βιβλιαράκι, ωραία μεταφράσμενο από τα Αγγλικά (από τον Θ. Κατσούλη, προσφέρεται στον ενδιαφερόμενο αναγνώστη τη εφόδια για μπλοφάδρα. Δίνει σωρεία σωστών πληροφοριών με πολύ κοινόμο και με βασικάστα περιπτώσεις. Κατά τη γνώμη μας, το εγκόλπιο αυτό πρέπει να διασταστεί από κάθε αρχαιολόγο και αρχαιοφίλο. Ας σημειωθεί ότι στην ίδια σειρά κυκλοφορούν και άλλαι τίτλοι.

Ο Μέντωρ

Δελτίο της ΑΑΕ, τ. 27

Αθήνα, Οκτ. 1993

Κυκλοφόρησε το «Εντιμερωτικό Δελτίο της εν

αρχαιολογικά

Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας», τ. 27. Το τεύχος αυτό περιέχει, μεταξύ άλλων, αιφερύμα στον Κυριακό Πιττάτη, για τα 130 χρόνια από το θάνατό του: «Οι πολλές δεκαετίες που μας χωρίζουν από τον Κ.Σ. Πιττάτη δεν μείωσαν την και τη σημασία του όλου έργου του, περισσότερα ουσιαστικά από τις καλές ή κακές δημιουργίες του. Του έργου της περιουσίους και της φύλαξης των αρχαίων στην Αθήνα, που ήτη από το 1833 είχε αρχίσει να δημιουργείται. Αυτός μόνος και ακόματος πειρέψτρε την πόλη, ώστε την ημέρα του θανάτου του, και προλαβάσει την καταστροφή και τον αφανισμό των αρχαίων. Μόνος δημιουργήστηκε τα πρώτα μουσεία στην Αθήνα, απόθηκες όπου συστερεύονταν αδικρήτικας τα αρχαία που περιουσίευε στην Ακρόπολη, στα Προπύλαια, στη Βιβλιοθήκη του Λιθρανού, στη Μεγάλη Παναγία, στο Θησείο. Μόνος, από το 1833 έως το 1863, έβαλε τα θεμέλια της αρχαιολογικής Υπηρεσίας. Με τη γνώση του παρελθόντος που έχουμε, μπορούμε να εκτιμήσουμε την αξία της προσφοράς του».

Επίκαιρη αναδημούσευσην «Η Ελληνική γραφή», του Μ. Ανδρόνικου, κ.α. Με χαρά σε διαβάσασμα από:

Ενώ «την Κυριακή, 1 Αυγούστου πυρπολήθηκε η ευρύτερη περιοχή του Σουνίου και τα δύο ιερά, της Αθηνών και του Ποσειδώνος (...), το Συμπόσιο της Εταιρείας αποφάσισε να δαπεδεῖ σημαντικό χρηματικό ποσό για την αποκατάσταση των δύοντα καταστροφήκαντα για την ανταπλούση της φωτεινής που κάπηκε. Ήδη η Ερεπόντιας των Αρχαιοπότιττην Αττικής κατασκεύαι νέο φάλαγο. Η φύσηση του χώρου θα αρχίσει τον Νοέμβριο και, σα υπάρχουν και βροχές, στην επόμενη χρονιά ο αρχαιολογικός χώρος θα έχει ένασβει τη γολγίνα σήμη του». Ας ευχηθούμε λοιπόν να ξαναδούμε το Σύνοινο αναζωνούντανόνταν.

Οι μικροί λαογράφοι

Επιμ. Ευρ. Αντζουλάτου-Ρετάτζα, Ευγ. & Νίκη Δάφνη
Εκδ. Φίλοι του Μουσείου Ελλ. Λαϊκής Τέχνης, Αθήνα 1993

Πρόκειται για αειρέδη 14 παιδικών βιβλίων που σχετίζονται με θέματα του λαϊκού μας πολιτισμού. Το καθένα από τα βιβλία αυτά είναι απόρροια της δουλειάς που έχει προηγηθεί για την πραγματοποίηση αντίστοιχου εκπαιδευτικού προγράμματος του Μουσείου. Οι τίτλοι των βιβλίων είναι:

- Ο Πηδακούλης, η γολήκα, το πιτάκι και η παρέα τους (Καρπακή). 2. Η Γεννήτη του Χριστού και τα έθιμα του λαού μας. 3. Πώς γίνεται ένα σταμπάκι. 4. Όνερα και χρύσαμα που πετούν φωλιά (Χαρταστά). 5. Πέριπέδες και πουλά (Παραγκαλίνα έθιμα). 6. Κρητικές δεσμές. 7. Σκαλίζοντας ενα Τηνιακό φεγγάρι. 8. Βλαστάρι από τη Ρίζα Ιεσού (Γενεαλογικό δέντρο). 9. Κάθε κουκού και μορφή, μια φίλα παιδική. 10. Βάγια, βάγια των βαγών. 11. Ένα βότσαλο στην άμυνα (βοτσαλώτα δάπεδο). 12.

Τις μάσκες ας φορέσουμε και ελάτε να χορέψουμε. 13. Μαϊστορες των χρωμάτων (λαϊκή ζωγραφική). 14. Κεντήματα - γλεντήματα.

Το μετάξι στη Δύση και την Ανατολή

Εκδ. Σωματείου Φίλων Μουσείου Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης -

Η έκδοση αυτή, με θέμα «Το μετάξι στη Δύση και την Ανατολή», συγκεντρώνει τις εισηγήσεις του Συμποσίου, με αντίστοιχο τίτλο, που έγινε στο Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης το Μάιο του 1991. Το Συμπόσιο οργανώθηκε με την ευκαιρία της λεπτομέριας στο Μουσείο έκθεσης με θέμα «Τα μεταξώτα ωφάλιμα κατα της Πρώτας». Από το κουκούλι στο μετάξι και τα μεταξώτα ωφάλιμα».

Στη γη του Πύρρου, Διαχρονικός Ελληνισμός στην Αλβανία

Κείμενα: Τίτος Π. Γιοχάλας,

Φωτογραφίες: Λίζα Εβέρτ
Εκδ. Αστερισμός, Αθήνα 1993

Η επιπτομούχη γνώση του Τίτου Γιοχάλα και η καλλιτεχνική ευαισθησία της Λ. Εβέρτ ενώθηκαν σ' ένα αριστορυματικό από κάθε δημιουργία, οπού η πραγματοποίηση αυτού του βιβλίου.

Ο αναγνώστης, ο συνηθισμένος σε αντίστοιχο τετού οιδιόμενος στην καλλιτεχνική παρέλαση, που έχουν κυκλοφορήσει στο παρελαόν, θα βρεθεί προ τηλεοπτικών εικόνων, όπου το κενόν έχει πεφερεθεί, καθόλικος και πολλές φορές «διακοσμητικό» χαρακτήρα, αλλά αντιθέτως πρόκειται για έναν τελεό συντομογραφέων και εικόνων, που αρμονικά δίνουν ένα αέλιγμανο αποτέλεσμα. Εξάλου και ο Δρ. Τ. Γιοχάλας είναι γνωστοίς, άστροις μελετήτης της ιστορίας, λαογραφίας και γλωσσολογίας της Αλβανίας, και η Λίζα Εβέρτ έχει αποδειξεί από πολιτιστής εργαστής της μια ιδιαιτερή γνώση και ευαισθησία με την καλλιτεχνική της παραγωγή. Είτε το οδοιπορικό αυτό στους χώρους του ελληνισμού και του πολιτισμού, μέσα από το διαχρονικό γίγνεσθα στην Αλβανία, άλλα και τον λαϊκό πολιτισμό που αναπτύγχθηκε σ' αυτό το χώρο, νίνεται από τη σημασία της ουσιωνότεστης παρουσίας του ελληνικού πολιτισμού. Ο λόγος και τη εικόνα δίνουν μια Εργασία που διάσταση στο βιβλίο και συντάραξης σ' έναν αψητό ποιητήστας τελικό αποτέλεσμα.

Νίκ. Χολέβας

Το Καναδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο

Το Καναδικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο της Αθήνας πλουτίζει συνεχώς τη βιβλιοθήκη του

με νέους τίτλους σε ποικίλους τομείς. Τα τελευταία αποκτήματα αφορούν τους τομείς ανθρωπολογίας και εθνοορθολογίας της Ελλάδος και της Μεσογείου.

Επίσης το ΚΑΙΑ (Γενναδίου 65, Κολωνάκι, 115 21 Αθήνα, τηλ. 722 43 65, Fax 72 28 318) εκδίδει ενημερωτικό δελτίο και δέχεται συνδρομές-μέλη.

Η Αρχαία Μακεδονία

Από τον Φίλιππο Β' ώς τη Ρωμαϊκή κατάκτηση

René Ginouvès κ.ά.

Εκδ. Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1994

Makedonia

From Philip II to the Roman Conquest

René Ginouvès et al.

Εκδ. Princeton Univ. Press, Princeton 1994

Μετάφραση: David Hardy

La Macédoine

Depuis Philippe II jusqu'à la conquête romaine

René Ginouvès et al.

Εκδ. C.N.R.S., Paris 1994

Γραμμένα από εξέχοντες επιστήμονες της Ελλάδας και της Γαλλίας, το βιβλίο αυτό δινει την εικόνα της αρχαίας Μακεδονίας με τις ιδιαιτερότητες και τον πολιτισμό της. Αρχαιολογικές και ιστορικές μελέτες, συναδευμένες από πλούσιο, πριντόπιτο φωτογραφικό υλικό, οικιαγράφιαν ένα βασιλείο όπου η αρχιτοεπίκη πόλη ήταν η Βέροια, ένα χώρο κάπως «αρχαϊκό», που δύναται να εντοπίζεται με την υπότοπη Ελλάδα όλα τα γνωρίσματα του ελληνικού κόσμου.

Πολιτιστικά δρώμενα, αρ. 6

Έκδοση ΔΕ.ΤΟ.ΠΟ.ΚΑ

Βέροια 1994

Πρόκειται για την τριμηνιαία περιοδική έκδοση στη ημερησία Επιχείρησης Πολιτισμού Δήμου Βέροιας, το δε τεύχος της οποίας είναι αριστορυματικό στην Εργασία. Ο βιβλιοθήκης και ο μεταβιτανικός πλούτος της πόλης που δημιουργήθηκε εδώ. Μέρος του εντύπου περιέχει επίσης μελέτες σχετικές με τη μουσική παδεία στον τόπο μας.

Μυκηναϊκή Γραπτή Κεραμική

Οδηγός ταύτισης

Penelope A. Moutouji

Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994

αρχαιολογικά

Σε πολύ καλή μετάφραση (Δ.Γ. Γόντικα) κυκλοφόρησε στα ελληνικά η τόσο χρήσιμη και διαφωτιστική εργασία της P.M. (Α' εκδ. Συνδιδ., 1986). Όπως αναφέρει ο ίδια η P.M.: "Ο σκοπός αυτού του βιβλίου είναι διπλός: πρώτον να καταγραφούν τα σχήματα και τα κοινήματα που συναντούμε σε κάθε περίοδο και δεύτερον να έχουμε οι ανασκαφές έναν οδηγό ταυτότητας των οστράκων".

Το Παλαιό Φρούριο της Κέρκυρας

Έκδ. Ιονικής Τράπεζας, Αθήνα 1994

Σε συνεργασία με το Δήμο Κέρκυραίων εξέδωσε τη Ιονική Τράπεζα το οδιοπορικό της οχύρωσης και την ιστορία του Φρουρίου της Κέρκυρας.

Νέες εκδόσεις Λεβαδείας

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λεβαδείας, συνεχίζοντας την εκδότική της δραστηριότητα, εξέδωσε δύο ακόμη βιβλία: την "Ιστορία του Ορχομενού Βουιάτας", του Βασιλείου Π. Τζέμα - σύνοψη καταποτικής μονογραφίας -, και "Τέττα Λόπτη, ανατύπωση της ένδοσης του 1937", με εικονογράφηση Β. Γερμενή (Εμλογρίες).

"Ελλάδα 1842-1885", μέσα από 280 χαρακτικά

Με εκδότη και επιμελητή τον Κύπριο έμπορο τέχνης Α. Νικολάου και με τη συνδρομή των Σ. Φινόπουλου και Ο. Αθαμάδη, επανεκδόθηκε το σημαντικό αυτό έργο και διατίθεται στα βιβλιοπωλεία των Αθηνών. Πρόκειται για πολύτιμη συμβολή, τόσο για το περιεχόμενό της όσο και για τα σχόλια που συνοδεύουν τα κείμενα. Για πρώτη φορά, και σε διγλώσσια έδιστα, δημοσιεύονται συγκεντρωμένα τα χαρακτικά, με τα άρθρα που τα συνδέουν, από δύο αγγλικά περιοδικά που άνοιγαν εποχή τον 19ο αιώνα, δηλαδή "THE ILLUSTRATED LONDON NEWS" (1842-1885) και "THE GRAPHIC" (1869-1885), με θέμα την Ελλάδα της εποχής εκείνης. Η αναδημοσίευση και μετάφραση των άρθρων συνοδεύονται, σε αρκετές περιπτώσεις, από σχόλια. Είναι γνωστό ότι τα χαρακτικά αυτά αποτέλεσαν αντικείμενο λήπτησης όχι μόνο συλλέκτων αλλά και μελετητών αυτής της περιόδου, δύχως ποτε κανείς να έχει δώσει έστων ένα πλήρη καταλόγου εικόνων και δημοσιεύσεων. Ήμως, με τη συγκέντρωση τους σε έναν άκρως καλοσύνητό τόμο, με πιστότατη αναπραγμάτωση των εικόνων, με μελετήσεις διευκολύνθηκαν εξαιρετικά στην εργασία τους, ενώ οι συλλέκτες-μπορούν να αποκτήσουν άλλα ένα συλλεκτικό αντικείμενο, το ίδιο το βιβλίο. Ελπίζουμε ο εκδότης να προχωρήσει στην ολοκλήρωση του έργου.

Β.Κ.Δ.

Civilisation et Archéologie de la Grèce préhellénique

Guy Rachet

Εκδ. Hachette, Paris 1993

Από την Παλαιολιθική εποχή ώς τη δεύτερη χλευά π.Χ., ο συγγραφέας ζευγίζει μηρούστα με εικόνες, γνώσεις, ίδες που, αν και διαφορετικές, προέλευσης (Κύπρος-Τροιά-Κυκλαδες-Ηπειρωτική Ελλάδα), επιτρέπουν τη σωστή κατανόηση και αξιόλογητη των προελληνικών πολιτισμών. Διαφωτιστικές είναι και οι πίνακος με τις συγκριτικές χρονολογίες (συμφωνά με διάφορους μελετητές), καθώς και ο πίνακος με τους κυριότερους 129 χώρους (που αναφέρονται στο βιβλίο). Επίσης πολὺ χρήσιμη η πλούσια βιβλιογραφία.

Προστασία Πολιτιστικών Αγαθών και Θρησκευτική Ελεύθερια

Κυριάκος Ν. Κυριαζόπουλος
Εκδ. Σάκοκαλη, Θεσσαλονίκη 1993

Με το βιβλίο αυτό εγκαινιάστηκε η αειρά "Δικαιοί και Θεσμοί". Οπως σημειώνει ο συγγραφέας στον προλόγο του, "δεν υπάρχει ποτέ πόλη που αρρώστησε την προστασία των πολιτισμών αγαθών και των τάχυων να καμβάει υπήρχε την έναντι μιας συμφέροντας των θρησκευμάτων που σχετίζονται με την εν λόγω προστασία". Το κενό αυτό πλήρει η παρούσα εργασία, η οποία, επιπλέον, δινει μεταεύθυνη, με βάση την ιστορία του πόλου μας, στο ζήτημα της αντιεπιτίθεμας πολιτιστικών αγαθών ή προστασίας της πολιτιστικής χρήσης. Έλληνας πρωτοπόρος του βιβλίου αυτού συντάχτηκε η συγκριτική επισκόπηση των ισχυρότερων δικαιών, σε σχέση με το δέσμα μας, των κρατών μελών της ΕΟΚ". Το βιβλίο απευθύνεται σε ειδικούς και μη, οι οποίοι ενδιδούνται για τη διάσωση της πολιτισμικής μας κληρονομίας.

"Στρατηγικόν" Κεκαυμένος

Επιμέλεια Δημ. Τασουγκαράκης

Εκδ. Αγρωστική, Αθήνα 1993

Σε μετάφραση, με εισαγωγή και σχόλια του Δημ. Τασουγκαράκη, κυκλοφόρησε το "Στρατηγικόν" του Κεκαυμένου. Ο τίτλος του κειμένου οφείλεται σε σημείωση την αντηργάφη, που εντυπωσιάστηκε από τις στρατιωτικές συμβουλές του έργου, γιατί, απλήσεις, το κείμενο αυτό είναι "ουμβιουλευτικό". Επομένως περιεχει τις συμβουλές πατέρα προς τα παιδιά του. Συμβούλες πρακτικές επάνω σε διάφορα θέματα, που απορρέουν από την περία ενός ανθρώπου -στην περίπτωση αυτή, ενώς στρατηγού-, προσφέροντας μας έτσι την εικόνα της βιζαντινής κοινωνίας του 11ου αι.

The Aegean Bronze Age

Oliver Dickinson

Εκδ. Cambridge Univ. Press, Cambridge 1994

Πικνό, ευκολοδιάβαστο, εντημερωμένο, το βιβλίο αυτό είναι από τα καλύτερα εγγερίδια προϊστορικής ελληνικής αρχαιολογίας (στον τύπο που δημοσιεύεται ο M.S.F. Hood). Αποτελεί θαυμάσιο βοήθημα τόσο για τους δασκάλους όσο και για τους μαθητές-φοιτητές, τους οι οποίαρχα ενδιαφερόμενους για την προϊστορία της Ελλάδας και τους ταξιδιώτες του Αιγαίου. Τα κεφάλαια αποτελούν θεματικές ενότητες, που ζωντανεύουν επιτυπωτικά τον πολιτισμό και την ιστορία του χώρου: Φυσικό περιβάλλον, οι πρώτα κάτοικοι, τέχνες, εργασίες, οικονομία, εμπόριο, δημόσια, ταφική έθιμα. Πλούσια είναι η βιβλιογραφία του και καλοσύνημενο το ευρετήριο. Κυκλοφόρει με μαλακό και σκληρό εξώφυλλο. (ISBN 0-521-45664-9).

Αναστατική έκδοση σημαντικών βιβλίων

Από το βιβλιοπωλείο Διον. Ν. Καραβία έγινε, τελευταία, αναστατική έκδοση σημαντικών βιβλίων, εξαντλημένων και με εμφανήδεινες ούτε και σε ειδικές δημιουργίες παλαιών βιβλίων. Η έκδοση είναι η γνωστή προεγεγενένη του πρωτοποριακού στην είδος αυτό εκδότου οικου, ενώ συνά προτάσσονται παρά το παλαιότερο, άπως αρχίζει να καθεύρωνε για αρκετούς τίτλους, σημειωνή ή εισαγωγή ειδικού μετατίτλου, και έπειτα ευρετήριο.

Από την πλευρά μαρτυρίας προσέτελε το δεύτερο τόμο της παποδιατρικής εποχής της "Γενικής Εφημερίδης της Ελλάδος" (1829), της οποίας θα γίνει σταδιακά, άπως έχουμε ξαναγράψει, η πλήρης επανέρδοση. Επίσης, τα "Μνημεία της Ιστορίας των Αθηναίων" (1891), του Δημ. Καμπούραλου, σε τρεις τόμους και με σύγχρονο ειδικό ευρετήριο. Βέβαιο άκρως επικαρπο και πολύτιμο σημείο, σε περιοχή έντονων ανιώνων για να περισσωμένων τα απομενάρια της αρχιτεκτονικής κήλωνονιάς, αλλά και μελετητών ενδιδούμενος για επανειδολόγηση της ποτικής ιστορίας. Τέλος, με αύγουρνα ευρετήριο, την "Ιστορία του τακτικού στρατού της Ελλάδος" (1837), του Χρ. Βυζαντίου, και την "Περὶ του εν Ελλάδι εμπορίου" (1885), του Α. Βερναρδάκη.

Ελπίζουμε να συνεχίσεται η προσάρτηση και να εμπλουτισθεί με την έκδοση κάποιων χειρογράφων, ακόμα, έργων, τα οποία αποκέντωνται σε βιβλιοθήκες και είναι, πάλι, καρός να γίνουν ευρύτερα γνωστά, άπως λ.χ. το ετοιμασμένο από τον συγγραφέα Μή. Λαυριντίδη για δεύτερη έκδοση έργου του Η. Ναυπίλια από των αρχαιοτάτων χρόνων μεχρι των καθημάτων" (α' έκδ. 1898). Ο λαυριντίδης επελέγει λίγους μόνο μήνες αφού είχε ολοκληρώσει τη χειρόγραφά του για τη β' έκδοση (1915).

B.K.D.

αρχαιολογικά

Το κάστρο της Πάτρας

Λάμπρος Σ. Βρεττός

Εκδ. "Αχαικές Εκδόσεις", Πάτρα 1993

Καλοστημένος, χρήσιμος οδηγός του Κάστρου της Πάτρας. Πλούσιος σε πληροφορίες για τον τόπο, ανασκαφές αναφορές, ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία. Και τέλος, αισιοδόξες και πρωτότυπες σελίδες, όπου εκφράζονται πρωτότυπες και ιδέες για την αξιοποίηση του Κάστρου, το οποίο ελάχιστα γνωρίζουν ακόμα και οι ίδιοι οι κάτοικοι της πόλης.

Χάρτες

"Σωστοί", ευκαλοδιάστοι και "καλόγονοι" γεωμετρικοί χάρτες για τον τοίχο (90 x 137 εκ.). Κυκλοφόρησαν από τον οίκο Routledge της Αγγλίας με τη σύμπτυχη της Κλασικής επαργείας της Μ. Βρετανίας και με τη συνεργασία ειδικών επιστημόνων. Οι χάρτες είναι ενημερωμένοι και συνδυανόνται από σημαντικές πληροφορίες: Η Αρχαία εγγύη Ανατολή και οι χώρες της Βίβλου (18,50 λίρες Αγγλίας). Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία την περίοδο του Φλαβίου, η αυτοκρατορία του Μεγάλου Αλεξανδρου (18,50 λίρες Αγγλίας), Ρωμαϊκή Ιταλία (18,80 λίρες Αγγλίας), η αρχαία Ελλάδα και το Αιγαίο (18,80 λίρες Αγγλίας). Τέλος, ο ίδιος ο οίκος κυκλοφόρησε έναν Ατλαντικής Κλασικής Ιστορίας με 135 χάρτες της Ελληνορωμαϊκού Καστρού και πληροφορίες που εκτείνονται στη χρονική περίοδο από το 1500 π.Χ. ως το 400 μ.Χ. Για παραγγελία: Routledge Customer Services Dept. ITPS Ltd, Cheronit House, North Way, Andover, Hants, SP10 5BF, Αγγλία.

Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας

P.E. Easterling - B.M.W. Knox
Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1994.

Το βιβλίο αυτό προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της ελληνικής λογοτεχνίας από τον Όμηρο ως το τέλος της περιόδου του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού. Το ενδιαφέρον του έγκειται στο γεγονός ότι περιλαμβάνει κείμενα που έγιναν πρόσφατα γνωστά και αποτελεί κάρπι συνέργασης πολιαρχικού ομδάς από τους πλέον ειδικούς επιστημόνες σε κάθε τομέα, οι οποίοι παρουσιάζουν μια έγκριψη εικόνα της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στη μελέτη των λογοτεχνικών ειδών της αρχαιότητας ελληνικής γραμματείας.

Η δεύτερη αυτή αναθεωρημένη έκδοση εμφανίζεται στο ελληνικό κοινό δίχως τα παραράματα και τα ποικιλά γλωσσικά προβλήματα του αρχικού κειμένου. Η μετάφραση είναι των N. Κονομή, Χρ. Γρίμη, Μ. Κονομή και τη επιμέλεια του Α. Στεφανή.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Εγκαίνια του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου Αθηνών

Στις 21 Μαρτίου 1994 έγιναν τα επίσημα γεγονόντα του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο στεγάζεται στο κτήμα της Φλωρεπίκης Ξάλογης, στην Πανεπιστημιουπόλη Συντρίψα.

Οι διδακτικές συλλογές εκτίνασται σε δύο χώρους. Ο ένας χώρος περιλαμβάνει εκμετάλλευση των σημαντικότερων γλυπτών της ελληνικής αρχαιολογίας και ο άλλος εκθέματα προϊστορικής, γεωμετρικής, αρχαϊκής, κλασικής και βυζαντίνης εποχής (όστρακα και αγγεία, έργα κοραλλοπιτήρων, εργαλεία, εικόνες, κ.ά.). Η έκθεση σημπληρώνεται με χάρτες, γεωγραφικούς, των αρχαιολογικών χώρων, των τυπολογικών και άλλων εξελίξεων. Στα εγγύς μέλινα οι συλλογές θα εμπλουτιστούν με τα κυπριακά αγγεία και αντικέμενα που ευγενώς προσφέρθηκαν πρότιμη εκθέση από την Κυπριακή Κυβερνήση σε επίσημη τελετή την ημέρα των γενναίων.

Ανεκτίμητη είναι η συμβολή της έκθεσης στο διδακτικό έργο, καθώς η άμεση επιφύλ και ενασχόληση με τα αρχαιολογικό υλικό και τα φωτιόπτια αρχαιολογικά δίνει τέλος σε ένα χρόνιο πρόβλημα απαστοποίησης των θεωρητικών πρασεγγίσεων από τα πραγματικά αντικείμενα.

Η καινοτομία άμιγα έγκειται στο ότι για πρώτη φορά στην Ελλάδα, αρχαιολογικό Μουσείο περιέχει και διδακτική αυλύρη που αφορά στον τομέα της Περιβολλητικής Αρχαιολογίας, πράγμα που για τη συγχρόνη αρχαιολογία είναι επιπτοκτική ανάγκη, διότι δινήρωπος και φύση είναι έννοιες άρρητα συνδεδεμένης. Υπό το πρώτο μωσαΐτη προσδοκήσης, ότα τα κατάλοιπα μιας αρχαιολογικής θεώρεως, πρέπει να θεωρούνται αντικείμενα δίαιτα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και μελέτης (πετρώματα, απολιθώματα, φυτικά και ζωικά κατάλοιπα, ανθρώπινο σκελετικό υλικό, κ.ο.).

Η λειτουργία αυτού του Μουσείου αποτελεί ένα ελπιδόφορο μήνυμα για την αναβάθμηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και την συνέχιση της εποικοδομητικής συνεργασίας καθηγητών-φοιτητών, οι οποίοι συνέβαλλαν σημαντικά στην προετοιμασία και έκθεση των αρχαιολογικών αντικειμένων.

Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας, 1974-1994

Φέτος γιορτάστηκε τα 20 χρόνια του το οποίο σύντομα από μουσείο, που έκανε ότι "μονοδά διάσωσης" της πολιτισμικής λογοτρονούσας του χώρου του. Σημερα, μετά από έξι μετανομήσεις για την ανάπτυξη δουλειά μιας χούφτας ανθρώπων

με γνώσεις, αλλά κυρίως με αγάπη και μεράκι, έχει αναδειχθεί σε ένα από τα σημαντικότερα λαογραφικά μουσεία της Ελλάδας. Με την ευκαιρία δε της 20ής επετείου του, το Μουσείο κυκλοφόρησε και ποιάλι μια χαρτωμένη κούπα, αντίγραφο βυζαντίνου κεραμικού. Το απέραντο, πολυτελές πεπτιλύγια της κούπας της προσδιδεί επιπλέον χάρη και την κάπει έξαιρετα καλαγόνιστο και πρωτότυπο αντικείμενο αντικείμενο.

Ποικήματα από μάρμαρο

Στο Μουσείο Barbier-Mueller της Μασσαλίας (Μουσείο Μεσογειακής Αρχαιολογίας) οργανώνεται έκθεση με θέμα "Ποικήματα από μάρμαρο". Από τις 11 Μαρτίου ως τις 15 Ιουνίου 1994, εκτίθενται ειδικά από τα Κυκλαδικά και την Ανατολική. Η συλλογή αυτή δημιουργήθηκε, γύρω από το 1920, από έναν ιδιωτή, τότε νεαρό, που συναντήθηκε με καλλιτέχνες και ανθρώπους των γραμμάτων, όπως ήταν ο Christian Zervos, εκδότης του περιοδικού "Les caillers d'Art". Ο Ζερβός υπερασπύνοντας της ίδεας της παγκομούματάς της Τέλχης, αντιθέτη με τους λάρτες της κλασικής ομορφικής, που θεωρούνταν πως η κυκλαδική ειδικά διαβάθει μεγάλη καλλιτεχνική αεία, εκτός για τους ουλάκες συγχρονής νέγρικης αισθητικής" (1930, Charles Picard, θεωρητικός της αρχαίας ελληνικής τέχνης). Η συλλογή Barbier-Mueller διαθέτει μερικά από τα ωραιότερα κομμάτια, μεταξύ των οποίων μια κεφαλή τηύφων Πλαστήρα, 2900-2800 π.Χ.), που κρατά ακόμα το ένα από τα δύο μαύρα πετραδόκια, που στέρεωμενα στην κοχή αποτελούσαν τα δύο μάτια.

Γλυπτική σε μάρμαρο - Ελλάδα 600-100 π.Χ.

Με τον τίτλο αυτό οργανώθηκε έκθεση στο Μουσείο Allard Pierson του Πανεπιστημίου του Αμερικήν, το Μάρτη της 1994. Στη σημαντική αυτή εδιήλωση η συμμετοχή της Ελλάδας υπήρξε η αποστολή Κόρης (672) από το Μουσείο της Ακρόπολης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ρόδος, 2.400 χρόνια

Στο πλαίσιο του επίσημου εργαστημάτη της επετείου για τα 2.400 χρόνια από την ίδρυση της πόλης Ρόδου (408/407 π.Χ.) πραγματοποιήθηκαν στην ίδια άσπρόλινα συνέδρια. Το πρώτο, με θέμα: "Νέες πόλεις πάνω σε παλές", έγινε υπό την αιγαίνα του Δήμου Ρόδου, από 27.9.93 ως 30.9.93, και συμμετείχε το ελληνικό τμήμα ICOMOS, τη ΚΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχών, η 4η Εφο-

αρχαιολογικά

Το κάστρο της Πάτρας

Λάμπρος Σ. Βρεττός

Εκδ. "Αχαικές Εκδόσεις", Πάτρα 1993

Καλοστημένος, χρήσιμος οδηγός του Κάστρου της Πάτρας. Πλούσιος σε πληροφορίες για τον τόπο, ανασκαφές αναφορές, ιστορικά και λαογραφικά στοιχεία. Και τέλος, αισιοδόξες και πρωτότυπες σελίδες, όπου εκφράζονται πρωτότυπες και ιδεές για την αξιοποίηση του Κάστρου, το οποίο ελάχιστα γνωρίζουν ακόμα και οι ίδιοι οι κάτοικοι της πόλης.

Χάρτες

"Σωστοί", ευκαλοδιάστοι και "καλόγονοι" γεωμετρικοί χάρτες για τον τοίχο (90 x 137 εκ.). Κυκλοφόρησαν από τον οίκο Routledge της Αγγλίας με τη σύμπτυχη της Κλασικής επαργείας της Μ. Βρετανίας και με τη συνεργασία ειδικών επιστημόνων. Οι χάρτες είναι ενημερωμένοι και συνδυανόνται από σημαντικές πληροφορίες: Η Αρχαία εγγύη Ανατολή και οι χώρες της Βίβλου (18,50 λίρες Αγγλίας). Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία την περίοδο του Φλαβίου, η αυτοκρατορία του Μεγάλου Αλεξανδρου (18,50 λίρες Αγγλίας), Ρωμαϊκή Ιταλία (18,80 λίρες Αγγλίας), η αρχαία Ελλάδα και το Αιγαίο (18,80 λίρες Αγγλίας). Τέλος, ο ίδιος ο οίκος κυκλοφόρησε έναν Ατλαντικής Κλασικής Ιστορίας με 135 χάρτες της Ελληνορωμαϊκού Καστρού και πληροφορίες που εκτείνονται στη χρονική περίοδο από το 1500 π.Χ. ως το 400 μ.Χ. Για παραγγελία: Routledge Customer Services Dept. ITPS Ltd, Cheronit House, North Way, Andover, Hants, SP10 5BF, Αγγλία.

Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας

P.E. Easterling - B.M.W. Knox
Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1994.

Το βιβλίο αυτό προσφέρει μια ολοκληρωμένη εικόνα της ελληνικής λογοτεχνίας από τον Όμηρο ως το τέλος της περιόδου του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού. Το ενδιαφέρον του έγκειται στο γεγονός ότι περιλαμβάνει κείμενα που έγιναν πρόσφατα γνωστά και αποτελεί κάρπι συνέργασης πολιαρχικού ομδάς από τους πλέον ειδικούς επιστημόνες σε κάθε τομέα, οι οποίοι παρουσιάζουν μια έγκριψη εικόνα της κατάστασης που επικρατεί σήμερα στη μελέτη των λογοτεχνικών ειδών της αρχαίας ελληνικής γραμματείας.

Η δεύτερη αυτή αναθεωρημένη έκδοση εμφανίζεται στο ελληνικό κοινό δίχως τα παραράματα και τα ποικιλά γλωσσικά προβλήματα του αρχικού κειμένου. Η μετάφραση είναι των N. Κονομή, Χρ. Γρίμη, Μ. Κονομή και τη επιμέλεια του Α. Στεφανή.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Εγκαίνια του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου Αθηνών

Στις 21 Μαρτίου 1994 έγιναν τα επίσημα γεγονότα του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο στεγάζεται στο κτήμα της Φλωρεπίκης Ξάλογης, στην Πανεπιστημιουπόλη Συναρρέας.

Οι διδακτικές συλλογές εκτίνασται σε δύο χώρους.

Ο ένας χώρος περιλαμβάνει εκμετάλλευση των σημαντικότερων γλυπτών της ελληνικής αρχαιολογίας και ο άλλος εκθέματα προϊστορικής, γεωμετρικής, αρχαϊκής, κλασικής και βυζαντίνης εποχής (όστρακα και αγγεία, έργα κοραστικής, εργαλεία, εικόνες, κ.ά.).

Η έκθεση σημαντίζεται με χάρτες, γεωγραφικούς, των αρχαιολογικών χώρων, των τυπολογικών και άλλων εξελίξεων. Στα εγγύς μέλινα οι συλλογές θα εμπλουτιστούν με τα κυπριακά αγγεία και αντικέμενα που ευγενώς προσερφέρθησαν πρότιτο εκθέτη από την Κυπριακή Κυβερνήση σε επίσημη τελετή την ημέρα των γενναίων.

Ανεκτίμητη είναι η συμβολή της έκθεσης στο διδακτικό έργο, καθώς η άμεση επιφύλ και ενασχόληση με τα αρχαιολογικό υλικό και τα φωτιόπτια αρχαιολογικά δίνει τέλος σε ένα χρόνιο πρόβλημα απαστοποίησης των θεωρητικών πρασεγγίσεων από τα πραγματικά αντικείμενα.

Η καινοτομία άμιγα έγκειται στο ότι για πρώτη φορά στην Ελλάδα, αρχαιολογικό Μουσείο περιέχει και διδακτική αυλύρη που αφορά στον τομέα της Περιβολλητικής Αρχαιολογίας, πράγμα που για τη συγχρόνη αρχαιολογία είναι επιπτοκτική ανάγκη, διότι δινήρωπος και φύση είναι έννοιες άρρητα συνδεδεμένης. Υπό το πρώτο μωσαΐτη προσδοκήθηκε, ότι τα κατάλογα μιας αρχαιολογίας θεώρετα πρέπει να θεωρούνται αντικείμενα δίαιτα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και μελέτης (πετρώματα, απολιθώματα, φυτικά και ζωικά κατάλογοι, ανθρώπινο σκελετικό υλικό, κ.ο.).

Η λειτουργία αυτού του Μουσείου αποτελεί ένα ελπιδόφορο μήνυμα για την αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και τη συνέχιση της εποικοδομητικής συνεργασίας καθηγητών-φοιτητών, οι οποίοι συνέβαλλαν σημαντικά στην προετοιμασία και έκθεση των αρχαιολογικών αντικειμένων.

Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας, 1974-1994

Φέτος γιορτάστηκε τα 20 χρόνια του το οποίο διοίγεται από μουσείο, που έκπινε την "μονοδά διάσωσης" της πολιτισμικής πλορονομίας του χώρου του. Σημερα, μετά από έξι μετανομήσεις για την ανάπτυξη δουλειά μιας χούφτας ανθρώπων

με γνώσεις, αλλά κυρίως με αγάπη και μεράκι, έχει αναδευτεί σε ένα από τα σημαντικότερα λαογραφικά μουσεία της Ελλάδας. Με την ευκαιρία δε της 20ής επετείου του, το Μουσείο κυκλοφόρησε και ποιάλι μια χαρτωμένη κούπα, αντίγραφο βυζαντίνου κεραμικού. Το απέραντο, πολυτελές πεπτιλύγια της κούπας της προσδιδεί επιπλέον χάρη και την κάπει έξαιρετα καλαγόνιστο και πρωτότυπο αντικείμενο αντικείμενο.

Ποικήματα από μάρμαρο

Στο Μουσείο Barbier-Mueller της Μασσαλίας (Μουσείο Μεσογειακής Αρχαιολογίας) οργανώνεται έκθεση με θέμα "Ποικήματα από μάρμαρο". Από τις 11 Μαρτίου ως τις 15 Ιουνίου 1994, εκτίνασται ειδικότερα από τα Κυκλαδικά και την Ανατολική. Η συλλογή αυτή δημιουργήθηκε, γύρω στα 1920, από έναν ιδιωτή, τότε νεαρό, που συναντήθηκε με καλλιτέχνες και ανθρώπους των γραμμάτων, όπως ήταν ο Christian Zervos, εκδότης του περιοδικού "Les caillers d'Art". Ο Ζερβός υπεραπούντων της ίδεας της παγκοσμιότητας της Τέλχης, αντιθέτη με τους λάρτες της κλασικής ομορφικής, που θεωρούνταν πως η κυκλαδική ειδικά διαβάθετο μεγάλη καλλιτεχνική αεία, εκτός για τους συλλέκτες σύγχρονης νέγρικης αισθητικής" (1930, Charles Picard, θεωρητικός της αρχαίας ελληνικής τέχνης). Η συλλογή Barbier-Mueller διαθέτει μερικά από τα ωραιότερα κομμάτια, μεταξύ των οποίων μια κεφαλή τηύφων Πλαστήρα, 2900-2800 π.Χ.), που κρατά ακόμα το ένα από τα δύο μαύρα πετραδόκια, που στέρεωμενα στην κοχή αποτελούσαν τα δύο μάτια.

Γλυπτική σε μάρμαρο - Ελλάδα 600-100 π.Χ.

Με τον τίτλο αυτό οργανώθηκε έκθεση στο Μουσείο Allard Pierson του Πανεπιστημίου του Αμεριτέρπον, το Μάρτη της 24. Στη σημαντική αυτή εδιήλωση η συμμετοχή της Ελλάδας υπήρξε η αποστολή Κόρης (672) από το Μουσείο της Ακρόπολης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ρόδος, 2.400 χρόνια

Στο πλαίσιο του επίσημου εργαστηρίου της επετείου για τα 2.400 χρόνια από την ίδρυση της πόλης Ρόδου (408/407 π.Χ.) πραγματοποιήθηκαν στην ίδια άσπρόλινα συνέδρια. Το πρώτο, με θέμα: "Νέες πόλεις πάνω σε παλές", έγινε υπό την αιγαίνα του Δήμου Ρόδου, από 27.9.93 ως 30.9.93, και συμμετείχε το ελληνικό τμήμα ICOMOS, τη ΚΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχών, η 4η Εφο-

αρχαιολογικά

Εφορεία Βυζ. Αρχ/ών και το ΤΕΕ Δωδεκανήσου. Ακούστηκαν ενδιαφέρουσες ανακοινώσεις, με θέματα αρχιτεκτονικά και αρχαιολογικά σχετικά με διάφορες πόλεις τόποι της Δωδ/ού όσο και το λιοντί έλλειπση κύρου. Αναφέρουμε πρώτα όσες έγιναν σχέψη με τη Ρόδο και την Κω.

1) Rocco G. - Livadioti M., Το ρυθμιστικό σχέδιο της Κω(1934): μελέτη μιας αρχαιολογικής πόλης. 2) Κάντζα Χ., Επέκταση σχεδίου πόλεως Κω, μια αρχαιολογική πρόταση που παρέμεινε αυτοτίπια. 3) Μπρούσκαρη Ε., Διατήρηση αρχαίων στη υπόγεια ή σε ακάλυπτο χώρο: μερικά παραδείγματα από την πόλη της Κω. 4) Παπαευθύην Ι., Κως: πολεοδομικός σχεδιασμός και εφαρμογή στη μια ιστορική πόλη. 5) Μανουσάκη Κ.: Παπαβασιλείου Ε., Μεσανανή Πόλη για τη Ρόδου: η αρχαιολογική έρευνα σαν βάση για τον σύγχρονο σχεδιασμό - διευθέτηση της πόλης. 6) Χριστοδούλου οπούλου Ρ., «Πλατεία» και «Αναστορή» στο μεσανανήκιο ιστό. Τέλος πλατείες στη μεσανανήκια Ρόδο. 7) Κυτσάκη Α., Μετασχηματισμοί του πολεοδομικού ιστού στη Μεσ. Ρόδο. Η περιπτώση της Πλούτειας Πειραιώρου. 8) Κανίνα Ε., Κορτίνα διατήρησης των αρχαιοτήτων που αποκαλύπτονται σε σωματικές ανασκαφές: μια προπτεία συστηματικής καταγραφής και αξιολόγησης. 9) Δρελίου Α. - Φλυμούνος Μ., Αποκάλυψη και διατήρηση μνημείων συγκρητισμάτων στη Ρόδο: τα οικοπέδεα Κ. Κωαταρίδη και Φωκιώτικο-Πρόσανο. 10) Μιχαλάκη Μ., Η τήξη των αρχαίων μετά την αποκαλύψη τους: προβλήματα και πρότασες. 11) Μαρκόπουλος Σ., Επέκταση ενός σύγχρονου οικισμού πάνω σε μια μινωική πόλη: Τα Τριάντα της Ρόδου. 12) Ζαφείρης Ν., Συμβολή των γεωγραφικών συνημποτάτων πληροφοριών και των μεθόδων προσωμοίων μέσω Η/Υ στην τεκμηρίωση και μελέτη καθώς και στον προγραμματισμό επεμβάσεων σε ιστορικά κέντρα. Το παραδείγμα της Παλαιάς Πόλης Ρόδου. Οι υπόλοιπες ανακοινώσεις με θέματα θεωρητικά και δύο σχετίζονται με μάλις πόλεις αναφέρονται κατά άλληφήτη σειρά: 13) Αβδούλη Β., Η τήξη των αρχαιολογικών ιστών στις νέες πόλεις: Τα προβλήματα της Θεατρικής Αραβαντίνας. 14) Ανασκαφές στη Θήβα. Προβλήματα και προστικές. 15) Βαβατοπούλου Ο. - Διμαντσούπουλο Μ., Μια βίαιη μεταλλάξη μεσανανήκιου ιστού πόλης στους νεότερους χρόνους: η περίπτωση της Σχολής Ουρανούλων στο Κάστρο Χώρας Νόσου. 16) Βελένη Γ. - Ζαρκάδα Χ., Αρχιτεκτονική τεκμηρίωση και σύνταξη της συνοικίας Βαρδού Έβεσσας. 17) Γερούση Ε., Σωτικές ανασκαφές στην Περίσσα Θήβας. Προβλήματα προστασίας και έντασης των αρχαιοτήτων σε έναν αναπτυσσόμενο παραθεριστικό οικισμό. 18) Γκανάτσας Β., Ο σχεδιασμός για προστασία της πόλης ως σχεδιασμός της «πηγερίνης πόλης». 19) Ζαρκάδα Χ., Η ανάπτυξη της συνοικίας Βαρδού Έβεσσας: από τη μελέτη στην εφαρμογή. 20) Θεοχαρόπουλος Β., Πολιά Ξάνθη. Το παραδοσιακό κτηριακό απόθεμα και τα προβλήματα προστασίας και αποκτάστασή του. 21) Καραμάνου Ζ., Εντάξη των πεπτεύσαντων μέσω σε παλιές πόλεις. 22) Καρανίκας Γ., Εμμα-

νουηλίδου Σ., Η πολεοδομική - χωραταξική συνιστώσα στην προστασία και διατήρηση της παλαιάς Ξάνθης. 23) Κωνσταντάνος Δ., Η ένοια της ενεργού ή ολοκληρωμένης προστασίας και η ελληνική εμπειρία. 24) Λουκάτη Α., Landscaping αρχαιολογικών χώρων. 25) Μαργαρίτη Φ., Η πόλη της Καρδίτσας: διερεύνηση της ιστορικής της ταυτότητας μέσα από τους μετασηματισμούς του κέντρου της. 26) Νομίκος Μ., Σταθερές και μετασχηματισμοί. Ο σχεδιασμός της επανάρχησης ιστορικών τόπων. 27) Ντελλάς Γ., Σχεδιαστική παρουσίαση της εξέλιξης των ιστορικών πλέων. 28) Οικονόμου Κ., Παλιό-καινούργιο, κτηματο-δικτύο. Προβλήματα στην αρχετυπική σύνθεση: Το παραδείγμα της Πάνω Πόλης Θεοτίκης. 29) Οικονόμου Ρ., Οι αρχαίες πολεοδομικές χαρέδες του Αθηναϊκού Αστεως και η σημασία τους, σε μια πρώτα ενστολής των αρχαιολογικών χώρων της αθηναϊκής αγοράς με τη ρωμαϊκή και τη βιβλιοθεατρική του Αδριανίου. 30) Πεγλαβίδην Α., Καλαμάτα: ανάγνωση χωρικών διαμόρφων. 31) Παπαζούλης Α., Μυντεια, καθεστώς προστασίας και προοπτικής διατήρησης τους στην πόλη της Σιάστας. 32) Παπαϊωάννου Κ., Η πυρποροπατευτική σχεδιασμός ιστορικών συνολών. 33) Ραπτάκης, Πιταλάκης, Τοστος, Μέθοδος χαρτογράφησης και εκτίμησης των φυσικών, μηχανικών και δημόσιων ιδιότητων πλαισίων τεχνητών επιχωματών. 34) Ροδολάκη Ν., Προστασία και τουριστική ανάπτυξη των ιστορικών μεσογειακών πόλεων. 35) Ραπτούλης Σ., Νέες πόλεις: πάνω σε παλιές ή, στην περίπτωση μας, αρχαίες πόλεις κάτω από τα σύγχρονα. 36) Σταθόπουλος Π., Πολεοδομικές επενδύσεις πάνω σε ιστορικούς ιστόπολες. Το παραδείγμα της Λασίθεως. 37) Στεφανίου Α., Επαναπτώση του ιστορικού κέντρου των δυνατών επιλογών σημερα. 38) Στεφανίου Α., Η ανάτηξη της αρχετυπικής κληρονομίας στη σύγχρονη ζωή: ιδεολογία, πραγματότητα, προοπτικές. 39) Σουελέρης Κ., Η περίπτωση της τοπικής θέσης. 40) Τσούτας Σ., Συμβολή της γεωτεχνητικής μηχανής στην αρχαιολογική έρευνα και στην αντιμετώπιση τεχνικών προβλημάτων. 41) Τάσος Κ., Η κανονικότητα των κτηρίων και η ειδική θεωμέλεια μέσω μετάχυτων πασσών αως μέσο ωμωτικής ανασκαφής. 42) Τσουρνικώτης Π., Παρά τον ίωναντος, ιδεολογία και πραγματότητα στη νέα και την αρχαία πόλη των Αθηνών. 43) Τρακοπούλου Ε., Θέρινη - Θεο/κή. 44) Φλυτζίδης Δ., Μεράπτης Κ., Η αποκατάσταση της παλιάς πόλης της Θεάλκης. 45) Χατζηπούλου Α., Αντιμετώπιση νομικών προβλημάτων από τη δόμηση νέων πόλεων παλιών πόλεων. 46) Χατζηγάνας Γ., Πόλεις απόληξης, ορατές και αράφες (το παρόντα στην αρχετυπικής της θεάλκης). 47) Χατζηπρύφους Ε., Επανασχεδιασμός του περιβάλλοντος χώρων της Αγ. Σφαρίδη Θεοτίκης. Το δεύτερο ήταν Διεύθυνσης επιπολεμικού συνέδριο με θέμα: ΠΟΛΗ ΡΟΔΟΥ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΙΑΣΥΣ ΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ (1523). Πραγματοποιήθηκε

από 24 ώς 29 Οκτωβρίου. Οι ανακοινώσεις, τόσο οι ιστορικές όσο και οι αρχαιολογικές, που αποκλειστικά σχετίζονται με θέματα της πόλης της Ρόδου, ήταν πολύ ενδιαφέρουσες. Παρουσιάστηκαν σημαντικές νέες αρχαιολογικές στοιχεία, που ρίχνουν αρκετό φως στην ιστορία της Ρόδου. Στη συνέχεια θα αναφέρθουν οι ανακοινώσεις, πρώτα όσες ασχολήθηκαν με θέματα της αρχαίας πόλης και κατόπιν με θέματα της βιβλιονήστιτης περιόδου. 1) Δρελιών Α., Παλαιά και νέα ευρήματα προ του συνοικισμού από την πόλη της Ρόδου. 2) Φλήμανος Μ., Παραπρήσια στην σύχιωση της αρχαίας Ρόδου. 3) Blackman, The harbours of ancient Rhodes. 4) Hoeplier W., Die Architekturen der Polis Rhodes. Versuch einer Charakterisierung. 5) Παραχριστόπουλος Ι., Νέα στοιχεία για το Αστράκηπειο της πόλης Ρόδου. 6) Γιαννικόπουλος Α., Το ιερό της Δημήτρης στην πόλη της Ρόδου. 7) Μιχαλάκη Μ., Στικών κτήριο οδών Σφαρώλη και Χειμάρρας, Ιερό Ηλίου ή Δημόσιο κτήριο; 8) Κάντζη Χ., Η αυστηρήστιτο πολεμικό ανάδημα στο ιερό της άστρου Διαγορίδων. 9) Hellmeyer W., Θεοί πάνω Rhodes, Pergamon und Rom. 10) Ντούμας Χ., Περβάλλοντική προστασία στην αρχαία Ρόδο. 11) Βαλαβάνης Π., Βαλιθίδες και συλλήψεις του σταδίου της Ρόδου. 12) Livadioti M. - Rocco G., Il tempio di Athina Polias a Ialyssos: Un contributo alla conoscenza dell'architettura Rodia. 13) Zaphīr N., Εφαρμογές της πλανητοφορίας στη μελέτη των μημείων της Ρόδου. 14) Παπαϊωάννης Δ., Βαρδιάκη ταφική αρχιτεκτονική. 15) Berges D., Hellenistische Rundaltäre unter Kos und Rhodos. 16) Σάλτα Μ., Αρχαία Ρόδος, μια κλασική νεκρόπολη. 17) Κανίνα Ε., Χρυσός στεφάνια από τη νεκρόπολη της αρχαίας Ρόδου. 18) Καραντζάλη Ε., MacGeorge T., Σιαμαϊά(: δύδυμα από τη Ρόδο. 19) Andreas B., Der Farnesische in Neapel und die Dirke-Gruppe auf Rhodos. 20) Zagdoun M., La sculpture archaïsante à Rhodes dans l'Antiquité. 21) Μαχαΐρα Β., Εξέλιξη δορικών τύπων πλαστικής στη Μεσόγειο κατά την ελληνιστική χρόνια. 22) Τράντη Ι., Κολοσσοί ανδρικά αγάλμα από τη Μήλο. 23) Dorig J., L'Helios Eleutherios de Chares de Lindos. Le colosse de Rhodes. 24) Moreno P., La nuova ricostruzione del Colosso di Rodi. 25) Fabricius J., Gelagerte Frauen - Überlegungen zu einer ikonographischen Besonderheit rhodischer Totenmahlreliefs und zur sozialen Stellung der Frau im hellenistischen Rhodos. 26) Kreeb M., Γροτές ακρίνει σε κονιώματα της Ρόδου. 27) A. di Vita, Due rilievi ellenistici da Camiro. 28) Τριανταφυλλίδης Π., Γαύδια σκεύη πολιτείασις από τη Ρόδο. 29) Ζερβούδη Η., Συμβολή στην ελληνιστική κορπολατοτή της Ρόδου. 30) Κακαβιανήδη Ο., Αποκάλυψη μεταλλουργικών εργαστηρίων, οικισμού και χωρών συνανθρώπων και λατρειών στη Νέα πόλη Ρόδο. 31) Νικολαΐδη Η., Ανασκαφή Τζελάκη στην Ρόδο. 32) Γρηγορίδης Α., Ένα ελληνιστικό μεταλλουργικό εργαστήριο στην Ιαλούσα. 33) Κωνσταντίνουπολης Γ., Το Ολυμπιανός, Η αρχαία Παρεμβολή. 34) Κοντορή Β., Η ανθρωπινή ανάπτυξη της αρχαίας Ρόδου: Τα πρώτα συμπεράσματα. 35)

αρχαιολογικά

Αποστόλου Ε., Ξένα ελληνιστικά νομίσματα από τη Ρόδο. 36) Zimmer G., Τεχνική και τρόπος εργασίας των Ροδίων χάλκοπιστών. 37) Funke P., Rhodes und die hellenistische Staatenwelt an der Wende vom 4 zum 3 Jh v. Chr. 38) Laronde A., Les rapports entre Rhodes et Cyrene. 39) Rice E., Settlements and Fortifications in the Rhodian Peraias in the Hellenistic Age. 40) Κόλλας Η., Η πολεοχριστική και βιβλιογραφία Ρόδου: Η αντίστοιχη με την ελληνιστική πόλης. 41) Lutrell A., Rhodes town: 1306-1350. 42) Τορπονής Ζ., Πρόδρομη πορούσσια στην εκτυπωση πρώτου τόμου με έγγραφα από το αρχείο των Ιωαννίνων Ιπποτών (1421-1453). 43) Curini S., Cosa rimane oggi dell'ambiente cittadino precedente al grande assedio turco del 1523. 44) Κάσσαγλη Α. M., Μανούσου Κ., Ο προμαχώνας του Αγ. Ιωάννη των ιπποτών σχύρωσες της Ρόδου. 45) Ποπόζιουνος Α., Η πλαιοβολή στη μεσαιωνική χώρασης της Ρόδου. 46) Ντελάλ Γ., Οι σταυροβολικές εκκλησίες της Ρόδου. 47) Βολανής Ι., Ο ναός της Αγ. Σπυρίδωνα (Καβάλη) στη μεσαιωνική πόλη της Ρόδου. 48) Αρχοντόπουλος Θ. - Κατσιώπη Α., Το παρεκκλήσι της οικογένειας Αρμενόπουλων στην Βαζ. Ρόδο. 49) Πίτσος Θ., Η μελέτη των παλαιοθεραπολογικών ευρημάτων αρχαιολογικών ανασκαφών της Ρόδου. 50) Παπαβασιλείου Ε., Παρατηρήσεις στο χώρο της γλυπτικής. Εργα τόπων παραγωγής στη Ρόδο. 51) Μιχαηλίδης Μ., Εικονογραφική καριέρα στη Ρόδο στα χρόνα των Ιπποτών (1309-1522). 52) Μπίνη Ι., Οικείες της κοινωνίας ζωής στη Μεσ. Ρόδο: μαρτυρές σχετικά με την ενδυμασία μέσα από τα τοιχογραφίες του ναού. 53) Χριστοφόρη Ι., Χορηγικές μαρτυρίες στους ναούς της Μεσ. Ρόδου (1204-1522). 54) Νίκα Α., Σταύροι - περίπτωτα από τη μεσ. πόλη της Ρόδου. 55) Platnitsky J., Wonder-working icon. The Virgin of Flerimo, holy thing of Rhodes in Russia. 56) Σαββίδης Α., Σχέτικα με την περιοχή επιδρομής κατά της Ρόδου επί Ηρακλείου. 57) Κούτελης Χ., Η πορεία στη μεσ. Ρόδο. 58) Μυγδαλή Λ., Ένα δυνατό χρονικό στη γερμανική για την πολιορκία της Ρόδου στα 1522. 59) Fiorini L., The Rhodiots of Malta. 60) Κουρτάκου Ν., Οικουμενικό πνεύμα και τοπική συνέδριψη στη μεσοβυζαντινή περίοδο. 61) Hattersley K., The documentary evidence for the suburbs of the City of Rhodes under the Hospitallers in the 14th and 15th cent. 62) Buhagiar M., Art treasures brought to Malta from Rhodes by the Knights of St. John.

Ελένη Παπαδημητρίου
Αρχαιολόγος

Α' Αρχαιολογικό Συνέδριο Ιθυρικής

Στις 12-18.9.93 πραγματοποιήθηκε στο Πόρτο της Πόρτογαλας το Α' Αρχαιολογικό Συνέδριο Ιθυρικής, με συμμετοχή 700 συνέδρων, μεταξύ των οποίων 2/3 Ισπανούς. Εκτός των Πόρτογαλων, συμμετείχαν επίσης αρχαιολόγοι από Γαλλία, Αγγλία, Γερμανία, Ιρλανδία, Βέλγιο, Ιταλία και ΗΠΑ. Λειτούργησαν τα εξής

τμήματα: Προϊστορία, με προεδρεύοντα τον Antonio Arribas Palau, Προϊστορία και Πρωτοϊστορία - Hermanfrid Schubart, Ρωμαϊκή Αρχαιολογία - Jorge da Alarcos, Μεσαιωνική και Μεταμεσαιωνική Αρχαιολογία - Carlow Alberto Ferreira de Almeida, Η συμβολή των θετικών επιστημάνων στην Αρχαιολογία - Adilia Mourinho Alarcos, Θεωρία και Μεθοδολογία - Juan M. Vicent García, καθώς και Workshop - «Χρονολόγηση με ραδιομάνθρακα» - João M. Peixoto Cabral.

Παρουσιάστηκαν γύρω στις 300 ανακανώσεις και «πόστερς». Την άληση σύντομη ανέλαβαν οι Vitor Oliveira Jorge (Καθηγητής Προϊστορίας στο Πανεπιστήμιο του Πόρτο) και Rodrigo Balbin Bernthamān (Καθηγητής Προϊστορίας στο Πανεπιστήμιο Alcalá de Henares), στους οποίους οφελεόταν συγχρητικά για την αρτιά οργάνωση. Στην καταληγαρία της συνέδρια φημίστηκε, μεταξύ των άλλων, η διεργάσυντη του επομένου Συνεδρίου να πραγματοποιήθηκε το 1996 στη Σάμαρα της Ισπανίας. Ήδη κυκλοφορεί το Ηρά τόμος των Πρακτικών του συνεδρίου, από τους 6 προκειται να κυκλοφορήσουν. Οι ενδιαφέρομενοι μπορούν να απευθύνουν στην τηλ/φωνο: 00351 66 99650.

ηρης και Δημήτρης Τριανταφυλλόπουλος. Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου σημαντική ήταν η βοήθεια σε όλα τα τεχνικά θέματα των μεταπυκακών φοιτητών της Ερευνητικής Μονάδας (Γ. Γεωργίου, Μ. Φλοκόπουρος, Στ. Δεμεστήχα και Ε. Προκοπίου).

Τη λήξη του Συμποσίου σημειώθηκε η τελετή των Εγκαυμάτων του κτηρίου στο οποίο θα στεγάζεται η Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Κύπρου, επί της οδού Γλαρούστης 12, στο κέντρο της Λευκωσίας. Τα Πρακτικά του Συμποσίου πολλογίζεται να εκδύονται σε ένα περίπολο χρόνο.

Β. Καραγιώργες (Πανεπιστήμιο Κύπρου), "The Prehistory of an Ethnogenesis", S. Jaklitzky (Πανεπιστήμιο Salzburg), "The Post-Palatial Period of Greece: An Aegean Prelude to the 11th century B.C. of Cyprus", R. Bikai (Αμερικανικό Κέντρο Ισραήλ), "The Phoenicians and Cyprus in the 11th Century B.C.", Amihai Mazar (Πανεπιστήμιο Ιερουσαλήμ), "The 11th century in Palestine", S. Sherratt (Αγγλία), "Commerce, Iron and Ideology: Metallurgical Innovation in the 12th-11th century Cyprus", J. Vanschoonwinkel (Βέλγιο), "La Présence grecque à Chypre au XIe siècle av. J.-C.", H.W. Catling (Αγγλία), "Cyprus in the 11th century B.C. - An End or a Beginning?", J.N. Coldstream (Αγγλία), "What sort of Aegean Migration?", M. Lakoumi (Πολιτικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου), "The Topography of 11th century B.C. Cyprus", A. Snodgrass (Πανεπιστήμιο Cambridge), "Gains, Losses and Survivals: what we know for 11th century Cyprus", D. Xristou (Αρχαιολογική Υπηρεσία Κύπρου), "Kourion in the 11th century B.C.", M. Yon (Πανεπιστήμιο Lyon II), "Animaux Symboliques dans la Céramique du XII s.", N. Kouros (Πανεπιστήμιο Αθηνών), "Cypriot Sceptres", E. Laiou (Αγγλία), "Birds Revisited", L. Steel (University College, Λονδίνο), "The Cypriot Ceramic Industry in the 11th century B.C.".

Η νομοθεσία για την προστασία της πολιτισμικής μας κληρονομιάς

Ημερίδα του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων (Αθήνα) 17.3.1994

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων διοργάνωσε στην Αθήνα την Πέμπτη, 17 Μαρτίου 1994, με την οικονομική στήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού, μια πολύ σημαντική ημερίδα -αφερέμα στην μήνυση της Μελίνας Μερκούρη-, με το επίκαιο, κατόπιν θέμα: "Η νομοθεσία για την προστασία της πολιτισμικής μας κληρονομιάς".

Προς τους συνέδρους απέμυνε χωρεπιστό ο νέας Υπουργός Πολιτισμού Θ. Μικρούτσικος, ενώ το έργο της Μελίνας Μερκούρη ως Υπουργού Πολιτισμού εβρίσε το προέδρευση του ΣΕΑ Ι. Παπαριζοπούλου.

Το πρόγραμμα της ημερίδας περιελάμβανε δύο ενότητες: πρώταν, τις δεύτερες συμβάσεις και την κοινωνική νομοθεσία, και δεύτερον, την ελληνική νομοθεσία.

Διεθνές Συμπόσιο «Η Κύπρος στον 11ον αι. π.Χ.» Λευκωσία 30-31 Οκτωβρίου 1993

Το Συμπόσιο διοργάνωσε η Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Κύπρου και το Ιδρύμα Α. Λεβέντη.

Την ευθύνη της διοργάνωσης είχε ο καθηγητής Β. Καραγιώργης και στην Οργανωτική Επιτροπή συμμετείχαν και οι καθηγητής της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Κύπρου Δημήτρης Μιχαλί-

αρχαιολογικά

Ο καθ. Σπ. Βρέλλης ("Η διεθνής προστασία των πολιτισμικών αγαθών: γενικοί προβληματισμοί") αναφέρθηκε σε τρία θέματα, που αποσχούλων έντονα τα τελευταία χρόνια το εν εξέλεγκτε δίκαιο για την προστασία της πολιτισμικής κληρονομίας: πρώτον, στα κριτήρια καθορισμού της χώρας προσλέυσεως του πολιτισμικού αγαθού, δεύτερον, στην διάρκεια κλοπής και παράνομης εξαγωγής πολιτισμικού αγαθού, και τρίτον, στο εμφανιστότερο δίκαιο κατά την εδώδικη αγωγών αποδοσίες στην χώρα προελεύσεων: κλεμμένων είτε παρανόμων εξηγημάτων πολιτισμικών αγαθών (Lex rei sitae, lex originis).

Ο καθ. Α. Μπρεδίμας ("Η Σύμβαση της UNESCO του 1970 για την παρεμπόδιση και τροπήγηση της παρανόμης πολιτισμικών αγαθών") ανέλαβε τις διατάξεις της πρωτοποριακής αυτής διεύθυνσης συμβάσεως, την οποία έχει κυρώσει και η Ελλάς (Ν. 103/1980), και ασχολήθηκε περαιτέρω με τις προσθέσεις της UNESCO για την επιστροφή πολιτισμικών θησαυρών στην χώρα προελεύσεων. Ειδικώς για τα μέραμα του Παρενέργου παρεπήρθησε ότι το ελληνικό αίτημα ερείπεται σε λόγους ηθικής, όχι νομικού, και στο πεδίο αυτό είναι προτερότερο να παραμείνει.

Ο Π. Πάντος περιέγραψε τα βασικά στοιχεία του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3911/92 του Συμβουλίου, σχετικά με την εξαγωγή πολιτισμικών αγαθών, και τη Δηλώση 93/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, σχετικά με την επιστροφή πολιτισμικών αγαθών που έχουν παρανόμα απομεριστεί από το εδάφος κράτους-μέλους. Αν και τα κείμενα αυτά ισχύουν από 1.1.1993 και από 1.4.1993 αντιστοίχως, η Ελλάς, μέχρι της ημέρας, δεν έχει προωθήσει την έδραση μιας κοινής υπουργικής αποφάσεως και δύο Π.Δ., που ήταν απαραίτητη για την εφαρμογή του Κανονισμού, σύντομα είχε προωθηθεί στην ενσωμάτωση της Οδηγίας στο εθνικό δίκαιο εντός της ταυτομένης προθεσμίας (μέριμνα 31.12.1993).

Ο Ιω. Κακούρης ("Η σύμβαση του UNIDROIT για την επιστροφή των πολιτισμικών αγαθών") αναφέρθηκε στο περιεχόμενο του σχεδίου διεθνών συμβάσεως, το οποίο έχει κατατεθεί το UNIDROIT κατ' ανθεύση από την UNESCO. Το σχέδιο έχει πλέον υποβληθεί στους διπλωματικούς αντιπροσώπους των κρατών-μελών υπότερα από τις συζητήσεις του διεθνούς εμπεριγγώματος. Εννοείται ότι και η σύμβαση αυτή, που προνοεί περι επιστροφής κλεμμένων ή/και παρανόμων εξηγημένων πολιτισμικών αγαθών στην χώρα προελεύσεως, τότε μόνον θα διασφαλίζει τα συμφέροντα των αιτούντων κρατών, σταν αυτά θα έχουν φροντίσει να λάβουν τα αιτιούμενα εθνικά μέτρα (κατηγορίες, φωτογραφίες κλπ.), μέτρα τα οποία καθυστερείται απαραίτητα να λάβει στον επιβαλλόμενο βαθμό μία χώρα, τόσο πλούσια σε πολιτισμικά αγαθά όπως η Ελλάς.

Ο Δ. Κωνσταντόπουλος ("Η Σύμβαση της Γρανάδας και οι συνέπειες της στην ελληνική νομοθεσία για τα μνημεία") αναφέρθηκε στην περιεχόμενο της συμβάσεως αυτής (Ν. 203/1992) καθώς και στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η Ελλάς με την κύρωσή της, όπως αυτές αν-

χειρίζονται από ομάδα του ελληνικού τμήματος του ICOMOS.

Ο καθ. Γ. Παπαδημητρίου ("Το Σύνταγμα και η προστασία των μνημείων"), αφορά παρεπήρητης ότι στην Ελλάδα το Σύνταγμα λύνει μάλλον συγκρούσεις πάρα δημιουργεί κατεύθυνσεις, επόνοια πάντων ότι το Σύνταγμα του 1975, κατά μία ευτυχή συγκυρία, καθόρισε με μια οειδή διατάξεων την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Τα περιβαλλοντικά αυτά σύνταγμα θεμελιώνει σειρά υποχρεώσεων της πολιτείας και των οργάνων της, πλήν άμεσων τάσους ή απραχωμάτων νομοθεσίας περί πολιτισμικής κληρονομιάς όπου και η διοικητική πραγματικότητα περι μαρτυρή των "ευάλωτών" δυνάμων του ΥΠ.ΠΟ. αντιφέρον προς το πεύμα του Συντάγματος 1975 μιας χώρας όπως η Ελλάς, που την πολιτισμός -πέραν των σημαντικότερων οικουμενικών πτυχών του- ήταν και είναι τρόπος ζωής. Ως δέματος που θα έπρεπε να προσεχθούν σε μια μεταρρύθμιση που θα εξασθανθεί στην οινοποιητική περιοχή του περιβαλλοντικού συντάγματος, ανέφερε την ίδια απερίθετη που θα έπρεπε να είχαν οι ιστορικές καθώς πετροποιες, όπως η Αρχαιολογική Συμβούλιον, και το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιον ως ανεξάρτητη αρχή ("που την παραδοσιακή του μορφή εξεμπρέγτει το ζήτη").

Η Αντώνιος ("Ορισμός αρχαιολογικών αντικειμένων - Καθεστώς εισαγωγής, εξαγωγής με εντάση") περιέγραψε το συλλογικό δικαιώμα του λαού στην πολιτισμική του κληρονομιά με στοχείο της εθνικής του ταυτότητας, αλλά και για την μεταδόσεις της ιστορικής μημένης. Είναι συνεπώς αυτονόμητη η αίσιωση για την παρούσα συρροή των πολιτισμικών αγαθών, απαντοληπτών και εκτιν συναλλαγής, στην χώρα. Άρου μημένων το διάφορο κρίτη (που αποδιδούσει, χρονολογία κλπ.), που χρηματοδούνται στον ορισμό των πολιτισμικών αγαθών, εξέφρασε κάποιες σκέψεις για την ιδιοκτησία καθεστώς τους και το επιπτώμα έργων τέχνης, καθώς και τις διαμορφώνεμες κάτια καταστάσεις στην Ευρώπη. Ένστη ως προς τις "εξαγωγές" και "εισαγωγές" των πολιτισμικών αγαθών.

Ο Ν. Κωνσταντόπουλος ("Η προστασία πολιτική πραγματικότητα στην Ελλάδα") διαπιστώσεις ότι η αντίθετη κοινωνική πραγματικότητας και νομοθετικών προβλέψεων στην Ελλάδα έχει ιδιογενής στην "περιγραφή των νόμων" (ή διαφορετική της χρήσης τους, κατά το δύοκυν από την πολιτική) και στην "εικονογράφηση των ενεργειών του πολίτη". Αυτό επίσης δημιουργεί την παραμέτρους των πολιτικών περιπετειών και οδηγεί στην αρχαιολογικό όργανο. Σε μία εποχή που οι διεθνείς πραγματικές θεωρίες της αρχαιολογίας αγοράθηκαν και μέρος του Καδ. 533/1932 απότελε άλλοι απορίασμα, εμπορευματοποίησε των αρχαίων, που επιπλέοντα από την διάρθρωση των υπηρεσιών διώνεται, από την ελλειψη υπερηφανής δράσεως και από τα αισιούδεια κρίτηρια και ενέργειες των διαφορών υπηρεσιών. Το υπαρκτό πρόβλημα συνιδημάσεως και θησαυρών, φανερό στην νομοποίηση αιμαρέσιων και παρανομών και στην προτεραιότητα

της κακώς εννοούμενης αναπτύξεως, είναι το περιβάλλον όπου αναδύεται η δημοσιωτική, η ατομική και ο καιροσκοπισμός των κυβερνήσεων. Είναι αναγκαία -πλήν άλλων- μία αναμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας περί πολιτισμικών αγαθών, της οποίας άμεση πρέπει να προτιγηθεί σχεδιασμός πολιτιστικής πολιτικής.

Η πιεστότητα με ευρεία ουδήποτε για όλα τα παραπάνω και με την υποβολή πρότασην, όπως π.χ. για τη δημιουργία στην αρχαιολογική περιοχά σεντράς της Γραμβεύης του Δικαίου της Πολιτισμικής Κληρονομιάς, που θα ενημερώνεται, θα μελετά και θα εισηγείται για όλα τα συναρπάζοντα, στηρίζοντα την υπηρεσία στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Π.Α. Πάντος

Αρχαία μεταλλεία

Μεταξύ 13 και 16 Απριλίου 1994, η Βελγική Αρχαιολογική Σχολή, η οποία εδρεύει στο Λαύριο Αττικής, γιόρτασε 30 χρόνια συνεργασίας με τις ελληνικές Αρχές, οργανώνοντας εν Ευρωπαϊκό Συμπόσιο με θέμα "Τα αρχαία μεταλλεία στην Ευρώπη", υπό την αιγαίδη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Δήμου Λαυρίου.

Μέσα στο γενικό πλαίσιο του Συμποσίου

ερευνήθηκε η οικονομική βάση της Δημόκρατιας, ο πλούτος των αρχαίων Αθηναίων, και τόσων άλλων Ευρωπαίων, που αργότερα υιοθέτησαν νομοματικά συντήρηση με την υποστήριξη πολιτικών μεταλλών.

Θέλουμε να μοιραστούμε τα αποτελέσματα

των προσφερόντων ερευνών μας και να εκφράσουμε τη βαθιά μας καὶ ικανοποίηση από τη συνεργασία της με τους Ελλήνες συνεργάτες μας στις ανασκαφές τόσο του Θωρίου Λαυρίου και της Εύβοιας όσο και της Κέρκυρας, όπου οι εργασίες συνεχίζονται, μια συνεργασία πραγματικά εξαιρετική στο πνεύμα μιας αληθινής συναδελφούντων.

Το Συμπόσιο φιλοξενήθηκε στην αίθουσα Μηχανουργείου της Λαυρεωτικής στο Λαύριο.

Ελληνικά σταμπωτά

Το Ασοραγρικό - ιστορικό Μουσείο Λαρίσας, με την εκπαίδευση του εργαστηρίου των 20 χρόνων του, οργάνωσε Πρόγραμμα Διήμερου Εργασίας (15-17/4/1994), γύρω από το θέμα "Τα ελληνικά σταμπωτά 18ος-20ός αι.". Παράλληλα οργανώθηκαν και εκθέσεις: "Στάμπες και σταμπωτά από τη εργαστήρια του Τυρνάβου", 20/3-20/10/94, και ζωγραφίες και σταμπωτές μαντίλες από τα εργαστήρια της Κωνσταντινούπολης (υπεύθυνη Σ. Μπόζη). (7-17/4/1994).

Εποχιακότητα

Στις 21-24 Σεπτεμβρίου 1994 η Οργάνωση για την Περιβαλλοντική Αρχαιολογία (Association for the Environmental Archaeology) διοργα-

αρχαιολογικά

νώνει συνέδριο με τίτλο "Έποχακόπητα" (Seasonality).

Προτεινόμενες ενότητες είναι οι εξής: η εποχακόπητα των καλλιεργεών και των κοπαδίων. Μοτίβα ανάπτυξης: περιοδοκόπητα, συντήρηση και αποθήκευση της τροφής, εποχακόπητα των αρχαιολογικών αποθέσεων.

Εμφανίσθα δεδει της αργοτεκνές και αστικές δικονομίες.

Οιονδόκινον για συμβάλουν με μια αυλίκη ή απλά για παρακαλεσμένους το συνέδριο μπορούν να πέρνουν πληροφορίες στη διεύθυνση:

University of Amsterdam

Department of Environmental Archaeology,

Institute for Pre- and Protohistoric Archaeology

Nieuwe Prinsengracht 10, 1018 PV Amsterdam

e-mail: HVN@ vpi. rru. uva. nl (internet)

η από τους:

Henk van Haaster, tel.: +31 20 525 5172

Jan Peter Pels, tel.: +31 20 525 7394

Louise H. van Wijngaarden-Bakker, tel.: +31

20 525 5839

Δήμητρα Μυλωνά

την εκτέλεση των έργων οδηγεί σε νέες διαπιστώσεις σχετικά με την αρχετεκνική και τις διαδικασίες ιστορικές φάσεις των μνημείων, του περιβάλλοντος χώρου τους άλλα και των διαφόρων αναθημάτων της Ακρόπολης.

Ευρωπαϊκή διάσκεψη

Στις αρχές Απριλίου πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα Ευρωπαϊκή διάσκεψη για την ιστορία της γεωργίας της Ελλάδας.

Τα κράτη μέλη παρουσίασαν τις εθνικές τους νομοθεσίες σχετικά με το θέμα, ενώ η ελληνική αντιπροσωπεία ανέπτυξε και το διεθνές νομικό πλαίσιο προστασίας που αφορά το διεθνές δικαίο της βάλωσας και τις διεθνείς συμβάσεις θέμα ιδιαιτερά επικαίο. Ενώπιον της προσεχούς εφαρμογής του διεθνούς δικαίου της θάλασσας, Τοπίστηκε η ανάγκη, μεταξύ άλλων, ανταλλαγής πληροφοριών και τεχνογνωμάτων καθώς και η συστηματική δημιουργία των δραστηριοτήτων των κρατών μελών σε κοινή έκδοση.

4η Διεθνής Συνάντηση για τη Συντήρηση των Μνημείων της Ακρόπολης (ΣΜΑ)

Στα τέλη Μαΐου (27-29) πραγματοποιήθηκε η 4η Δ.Σ. για τη ΣΜΑ.

Ειδικοί ένοροι και Ελλήνες ανέπτυξαν τις θεωρίες τους και υπέβαλαν τα συμπεράσματά τους για την προστασία των μνημείων του λεπρού Βράχου. Οι "Ελλήνες ειδικοί της ΣΜΑ" απέπειραν την θαυμασμό των έργων συναδέλφων τους, δελγίνοντας και αποκτώντας (σε επιτόπια επίσκεψη) τι ύχονταν πετύχει μεχρι τημέρα. Η βάση σε δελφίνων είναι αιγαίνοντας και οι διαδικασίες, δύνας κι αυτοί είναι αιγαίνοντας για να γίνωνται οι διαλογίσεις.

Σημαντικό εγχέρισμα της οργανωτικής επιτροπής ήταν η σύντομη επιταμετολόγηση, στο οποίο ζητήθηκε να απαντώνται οι παρεμπικέμενοι σύνεδροι για να σημαργραφθεί η ορθρότητα λίστα από τις προτεινόμενες. Οι απαντήσεις δέλχησαν να δημοσιευτούν σε τόμο με τα Πρακτικά της Συνάντησης.

Στη διάρκεια των 12 χρόνων λειτουργίας της, η Επιτροπή Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολεως, σε συνεργασία με την Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, έχει αλοκωθήσει την αποκατάσταση του Ερεχθίου, τη στέρεωση των βράχων των λιθίτων του λόφου της Ακρόπολης, την αποκατάσταση της ανατολικής οίπης της Παρθένου, την κατασκευή διάβαστων κυλαρίων των επισκεπτών πάνω στα εδάφη του Βράχου της Ακρόπολης.

Τα νέα αναστηλωτικά προγράμματα της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολεως αφορούν στον Οπισθόσα και στους μακρούς τοίχους του οποίου της Παρθένου, το κεντρικό κτήριο και τη βόρεια πτέρυγα των Προπυλαίων καθώς και το νότι της Αθηναίας Νίκης. Η σχολαστική τεκμηρωτική διδασκαλία που ακολουθεύεται κατά την επόντηση των μελέτων αποκαταστάσεων των μνημείων και κατά

I. Στη Βουλγαρία (νεκρόπολη Sveshtari) εφαρμογή μαργητικών μεθόδων πάνω στην εδαφολογική αύσταση του τύμβου και γεωφυσική ανάλυση σεισμικού επεισοδίου στην ίδια περιοχή.

II. Με το παραδείγμα της έρευνας στην ίδια Ιταλία, εξετέθησαν διεξόδικα οι εξής μεθόδοι: γεωδυναμική μεθόδος ανάλυσης (A. Guarino), παλαιοσεισμολογική ανάλυση της στρωματογραφίας (P. Bonfiglio - I. Di Gerolamo), φθερομετρία με ακτίνες X για τον προσδιορισμό της ορθόδοσης στα αρχαιολογικά δεδομένα, και παρουσιάστηκε συνολικά η συμβολή της Εφαρμογής Γεωλογίας στην Αρχαιολογία και Ιστορία (V. Gatteschi).

Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην περιοχή του Bisignano, όπου σε πολλές θέσεις συναντήθηκε μερική ρουχική εργασίας (P. Gallo), από το δεύτερο μέρος του δευτέρου αιώνα, καταδεικνύεται η εξέλιξη της μελανόμορφης συγγειογραφίας, μέσα από επαναλαμβανόμενους και "εγχρήτους" επί αιώνες τύπου. Οι θεοίς αυτές είναι το Bisignano centro, Acqua del Fico, Campovile, Ceraso, Guardia, Mastrofrutto, Pianino, S. Leonardo, Selitti, Strada dei Pioppi, Cavallo d' oro, Cozzo Sciammaro, Grifone. Το τελευταίο αυτό ποταμώνυμο συνδέεται με τις μικρές παραδόσεις της περιοχής και των περιπτήσεων που την επισκέφθηκαν, ο οποίος απέδωσε το υποβλητικό τοπωνύμιο Grifone (σημαίνει γρύπα) σε ένα λόφικό, που εξέργει από την πεδιάδα, και σύμφωνα με τη κρατήρια της γεωλογικής έρευνας, φανήνται τεχνή και πιέσιμοντας εμπερέχει ταφικό μνημείο, το οποίο σε τέλει εμπρηστείς ακοντίστριο (αντιπρωτευτικό πρβλ.). Τις έρευνες των M. Cremaschi, M. Panizza, V. Rizzo). Στην προσθίση της συνέργειας με καποδιστρικό πρόσωπο, δύο ιταρές οι επικεπτέορει που υποψήφιοι: Ο Αλέξανδρος Μολοσσός, ο οποίος πέθανε εκεί, και ο Άλαρχης, βασιλιάς των Βηγυπώνων Γλωσσολαγών, γεωλογικές και αρχαιολογικές παραμέτρους φανετά να ευνούν την τελευταία υπόθεση, αλλά αναμένεται να επιβεβαιωθεί από τη γεωφυσική έρευνα (Βενδροχρονολόγηση).

Η παραδόλη θεωρία ιστορικών και φυσικών επιτήμησην πάνω στο ίδιο αντικείμενο σε ένα πρότυπο διενέργεια διεπιστημονικού συνέδριου (ή συνέδριο με διεπιστημονικό αντικείμενο) καταδεικνύεται από την αποτελεσματικότητα και την αναγκαστική της παράλληλης συνεργασίας όλων εκείνων των ειδικοποίων και των ειδικών, που με αρχαιολογική έρευνα και περιαμετικές μεθόδους πορεύονται να διαφεύγουν περιορίστερο τη μελέτη των αρχαίων τύμβων της Ευρώπης.

Ιδιαίτερα ενδιαφέροντα για τη σύγχρονη ελληνική γεωφραινολογική έρευνα είναι η ερευνητική τόλμη της γεωτονίας - και με τις πρόσφατες εξελίξεις οικονομική αμήχανης - Βουλγαρίας. Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι μόλις λίγες μέρες πριν από τη διεξαγωγή του συνέδριου πέθανε ο καθηγητής και ακαδημαϊκός V. Velkov, επίπονος πρόεδρος του συνέδριου και επιφανέστατος αρχαιολόγος της Βουλγαρίας.

Μαρία Δ. Κυριαζή